

OMENIA

Revista trimestrială a FEDERAȚIEI NAȚIONALE "OMENIA"
a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România

Anul 15 nr. 2 (58)

www.fn-omenia.ro

IUNIE 2023

Congresul Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România lansează primul ghid de educație financiară pentru seniori

**Federația
Națională
"OMENIA" a C.A.R.P.-urilor
din România, membră
a Platformei AGE Europe**

CARTA ALBĂ a Drepturilor Persoanelor Vârstnice din România

pag. 29

Din sumar:

- 01** Congresul Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România lansează primul ghid de educație financiară pentru seniori
- 06** "Principalul partener în tot ceea ce facem noi medicii, este pacientul"
- 09** Ghid de educație financiară intergenerațională
- 10** Orașe și comunități prietenoase tuturor vârstelor
- 12** Femeia dimineților senine
- O destinație de neratat
  - Un altfel de pod al prieteniei
- 19** Să nu ne pierdem nădejdea
- 21** Coana Istorie și Imperiile
- 22** De 20 de ani InfoCons ne apără drepturile!
- 23** CARTA ALBĂ a Drepturilor Persoanelor Vârstnice din România
- 25** Domnul președinte IORGU HAIDĂU a predat ștafeta!
- 26** Povestea oșteanului înșelat
- 29** Cheia de la poarta viitorului este la bunici!
- 30** Poesis
- 31** Să râdem, căci până la urmă cu asta ne alegem
- 32** Să mai și râdem

Congresul Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România lansează primul ghid de educație financiară pentru seniori

Secretar
Ionuț ARDELEANU

Un număr de 64 de președinți și cel puțin atâția invitați (reprezentanți ai Consiliilor Directoare, Comisiilor de Cenzori, Departamentelor Financiare) din cadrul caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor s-au reunit la București în data de 12 mai 2023 pentru evenimentul care stabilește obiectivele Federației Naționale "OMENIA" pentru următorii 4 ani, Congresul Național.

După câțiva ani dificili, în care pandemia COVID-19 a subminat drepturile persoanelor în vârstă și a pus o serie de piedici care au afectat inclusiv activitatea caselor de ajutor reciproc. Urmată de incertitudine, creșteri galopante ale prețurilor pentru bunuri și servicii, conferința și-a propus să identifice barierele actuale, dar și acele motive de reziliență pentru a putea depăși într-o

manieră coordonată și unitară toate aceste provocări. De altfel, acesta este și mesajul Președintelui Federației, Ec. Giorgică Bădărău în prezentarea Raportului Comitetului Director pentru perioada 2022-2023:

“În aceste condiții vitrege, noi C.A.R.P.-urile ne-am asumat rolul de a fi parte a soluției și nu a problemei. Noile provocări ne-au determinat să lucrăm mai bine în echipă, ne-au învățat să ne pese mai mult unii de alții, să empatizăm și să nu stăm deoparte, să ne implicăm în a face lucrurile mai bine pentru membrii noștri.

Am învățat că provocările vin atunci când te aștepti mai puțin și chiar dacă ești la o vârstă înaintată și crezi că ai experimentat totul, neașteptatul apare de oriunde.

Provocările prin care am trecut au adus și părți bune. Am învățat să lucrăm de la distanță, ne-am reinventat serviciile cu ajutorul tehnologiei, am devenit mai empatici

și am învățat să ne gestionăm mai bine cheltuielile și economiile.”

Principalele provocări ale caselor de ajutor reciproc

Forumul a creat cadrul unei dezbateri în care participanții au vorbit despre dificultățile ca organizații furnizoare de servicii de incluziune socio-financiară, un nucleu vital pe harta serviciilor pentru seniorii din România. Cele mai menționate au fost schimbările legislative recente, dar și cele aflate în proces de elaborare, care pun o presiune puternică asupra costurilor de creditare, deși esența caselor de ajutor reciproc este tocmai aceea de a oferi servicii financiare accesibile, sigure și oneste.

O provocare o reprezintă și casele de ajutor reciproc de dimensiuni mici, aflate într-un stadiu de digitalizare incipient, care își desfășoară activitatea într-un mediu ce necesită din ce în ce mai multe resurse umane

cu competențe digitale, dar și un management optimizat.

Serioase motive de îngrijorare au fost exprimate și în legătură cu situația vârstnicilor din țară, împovărați de costurile ridicate ale vieții de zi cu zi, dar și de perspectivele deloc optimiste. În marea majoritate a asociațiilor membre, din cauza pandemiei Covid-19, s-a constatat o scădere a numărului de membri, persoanele vârstnice suportând cu greu restricțiile generale impuse.

Accelerarea digitalizării în casele de ajutor reciproc ale pensionarilor și optimizarea managementului

Aceasta a fost și una dintre cele mai importante concluzii, care se regăsește ca obiectiv strategic important pe agenda Federației în următorii ani: **nevoia de digitalizare a activității structurilor de creditare și de dezvoltare a acesteia pentru a fi mai incluzivă, mai facilă,**

și în același timp respectând legislația în vigoare și drepturile consumatorilor.

În acest context, în perioada 2017-2020, așa cum a reieșit din Raportul Comitetului Director, Federația și C.A.R.P.-urile au parcurs un proces de evaluare de către Banca Mondială și Banca Națională a României. Evaluarea, în ansamblu, a urmărit cadrul legislativ de organizare și funcționare al C.A.R.P.-urilor, comparat cu cel european, modul de exercitare a managementului de către Federație prin structuri de supraveghere, control, reglementare și avizare a funcționării C.A.R.P.-urilor, modul în care sunt respectate și garantate drepturile membrilor în calitate de consumatori de servicii de creditare, și posibilitatea diversificării serviciilor financiare oferite.

De asemenea, pentru a ne adapta, dar și reinventa ca organizații din ce în ce mai dinamice, casele de ajutor reciproc membre ale Federației vor

avea ca obiectiv strategic buna guvernare, operaționalizate prin standarde de performanță și norme comune de risc. Desigur, este un proces care va necesita timp, însă va fi cu siguranță unul dintre motivele de mândrie din următorii ani!

Casele de ajutor reciproc ale pensionarilor își vor consolida rolul de furnizor de educație financiară și digitală

Într-o societate aflată într-o continuă digitalizare, un rol important va reveni caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor pentru a sprijini seniorii în accesarea serviciilor, inclusiv financiare. Plecând de la o realitate tristă, doar 22% dintre adulții din România au cunoștințe financiare solide, aceasta fiind cea mai mică rată din Uniunea Europeană. Mai mult, datele arată că educația financiară este scăzută cu atât mai mult în rândul seniorilor, cu implicații negative pentru

deciziile financiare ale acestora și vulnerabilitate în relația cu diversele instituții cu care interacționează.

Acesta este motivul pentru care în cadrul Congresului a fost lansat primul ghid de educație financiară pentru seniori de către Centrul de Management și Advocacy al Federației, care va fi urmat pe viitor de organizarea unor cursuri, și sperăm, cu ajutorul unor proiecte europene, dezvoltarea unor instrumente digitale care să susțină acest demers.

De asemenea, ratele dobânzilor moderate practicate, cuprinse între 1%-14%/an, diminuate în anii 2020 - 2022, și ca urmare a renunțării în majoritatea C.A.R.P.-urilor afiliate la dobânda anticipată, au constituit cele mai concrete forme de ajutorare a membrilor noștri.

Nu în ultimul rând, așa cum amintea Președintele Federației, *“dezvoltarea capacității de creditare a C.A.R.P.-urilor se poate face prin: creșterea numărului de membri nou înscriși, a celor recent pensionați, dar și din zonele insuficient acoperite și mărirea fondului social aferent, cheltuieli eficiente producătoare de venit, diversificarea ofertei de împrumuturi.”*

Îmbătrânire activă

Activitățile de îmbătrânire activă au continuat în casele de ajutor reciproc, prin cele peste 47 de centre de zi/cluburi ale seniorilor aflate în evidența Federației, cele peste 31 de biblioteci, chiar dacă au avut un program redus, sau au fost suspendate pentru o scurtă perioadă. În unele asociații membre s-au organizat online

o parte din evenimentele care au pus în centrul lor seniorii, printre care amintim sărbătoarea Mărțișorului, Ziua Femeii, Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, Nunta de aur etc. Aceste momente au fost redată în publicațiile proprii ale C.A.R.P.-urilor, în presa locală și națională, precum și pe rețelele de socializare. C.A.R.P.-urile vor continua astfel să consolideze și să promoveze zi de zi drepturile socio-economice ale persoanelor vârstnice, prin conceptele și valorile care stau la baza activității Federației: ajutor reciproc, solidaritate, omenie, îmbătrânire activă și demnă, incluziune socială și financiară.

Noul Președinte al Federației și-a asumat obiectivele îndrăznețe ale Congresului

Plenul Congresului a aprobat Raportul de activitate al Comitetului Director pentru anii 2019-2022, Planul de acțiune al Federației pentru anul 2023, Execuția bugetară pentru anul 2022, Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2023,

Raportul Comisiei de cenzori pentru anul 2022.

Partea finală a evenimentului a constituit-o alegerea echipei de conducere a Federației care va implementa obiectivele ambițioase ale Federației într-un context destul de volatil și nesigur. Plenul a votat cu unanimitate noul Președinte al Federației, Ec. Giorgică Bădărău, care a asigurat interimatul pentru o scurtă perioadă. Cei peste 20 de ani de experiență în managementul caselor de ajutor reciproc, alături de o cunoaștere profundă a mecanismelor legislative și a problematicii persoanelor vârstnice, deschiderea și orientarea către soluții inovatoare sunt premisele cu care noul președinte al Federației va continua munca sa, alături de membrii Comitetului Director și casele de ajutor reciproc membre.

Îi dorim succes și asigurăm cele 120 de C.A.R.P.-uri membre și cei aproximativ 1 milion de membri seniori că împreună vom lucra pentru a construi societatea coerentă și rezilientă de care avem nevoie.

CONGRESUL NAȚIONAL din 12 mai 2023 a ales:

PREȘEDINTELE FEDERAȚIEI NAȚIONALE "OMENIA" BĂDĂRĂU GIORGICĂ

BIROUL PERMANENT

1	BĂDĂRĂU GIORGICĂ	PREȘEDINTE	Președintele Asociației C.A.R.P. "OMENIA" București
2	PASCU ȘTEFAN	PRIMVICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Ploiești
3	ALBU ANTON	PRIMVICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. "SPERANȚĂ și OMENIE" Moinești
4	PUNGĂ MIHAIL	PRIMVICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Timișoara
5	IVAȘCĂU IOAN	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Zalău
6	DAN LIDIA	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Arad
7	SĂVULESCU CONSTANTIN	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. ARMONIA Valenii de Munte
8	DUDULEA ILIE	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Brăila
9	UNGUREANU ELENA	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Iași

COMITETUL DIRECTOR

1	BĂDĂRĂU GIORGICĂ	PREȘEDINTE	Președintele Asociației C.A.R.P. "OMENIA" București
2	PASCU ȘTEFAN	PRIMVICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Ploiești
3	ALBU ANTON	PRIMVICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. "SPERANȚĂ și OMENIE" Moinești
4	PUNGĂ MIHAIL	PRIMVICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Timișoara
5	IVAȘCĂU IOAN	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Zalău
6	DAN LIDIA	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Arad
7	SĂVULESCU CONSTANTIN	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. ARMONIA Vălenii de Munte
8	DUDULEA ILIE	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Brăila
9	UNGUREANU ELENA	VICEPREȘEDINTE	Președintele C.A.R.P. Iași
10	TELESCU CEZAR	MEMBRU	Președintele C.A.R.P. Suceava
11	CHIȚU ELENA	MEMBRU	Președintele C.A.R.P. „OMENIA” Târgoviște
12	DRĂGUȘIN GHERGHINA	MEMBRU	Președintele C.A.R.P. Alexandria
13	BURZO ADRIAN	MEMBRU	Președintele C.A.R.P. Bistrița

COMISIA DE CENZORI

1	NIȚĂ DANIELA	PREȘEDINTE	Asociația C.A.R.P. "OMENIA" București
2	ALEXANDRESCU GHEORGHE C-TIN	MEMBRU	C.A.R.P. Ploiești
3	NIȚU VERONICA	MEMBRU	Asociația C.A.R.P. "OMENIA" București

CONSILIUL NAȚIONAL

Nr. Crt.	C.A.R.P.	PREȘEDINTE
1	ASOCIAȚIA C.A.R.P. "OMENIA" BUCUREȘTI	BĂDĂRĂU GIORGICĂ
2	ASOCIAȚIA C.A.R.P. PLOIEȘTI	PASCU ȘTEFAN
3	ASOCIAȚIA "SPERANȚĂ ȘI OMENIE" C.A.R.P. MOINEȘTI	ALBU ANTON
4	C.A.R.P. TIMIȘOARA	PUNGĂ MIHAIL
5	C.A.R.P. ZALĂU	IVAȘCĂU IOAN
6	ASOCIAȚIA C.A.R.P. "ARMONIA" VĂLENII DE MUNTE	SĂVULESCU CONSTANTIN
7	C.A.R.P. "ANA ASLAN" BRĂILA	DUDULEA ILIE
8	C.A.R.P. ARAD	DAN LIDIA
9	C.A.R.P. BISTRIȚA	BURZO ADRIAN
10	C.A.R.P. "OMENIA" TÂRGOVIȘTE	CHIȚU ELENA
11	C.A.R.P. IAȘI	UNGUREANU ELENA
12	C.A.R.P. SUCEAVA	TELESCU CEZAR
13	C.A.R.P. ALEXANDRIA	DRAGUȘIN GHERGHINA
14	C.A.R.P. GALAȚI	PINTILIE VERGINICA
15	ASOCIAȚIA C.A.R.P. "SPERANȚA" HUNEDOARA	ROTAR DELIAN DOREL
16	C.A.R.P. "SOLIDARITATEA" CUGIR	VOIȘAN SIMION
17	C.A.R.P. PITEȘTI	FULGER RODICA
18	C.A.R.P. CÂMPULUNG MUSCEL	ȘCHIOAPĂ GRUIA
19	C.A.R.P. CURTEA DE ARGEȘ	ZAMFIRA APOSTOL
20	C.A.R.P. BUHUȘI	RADU PETRUȚA
21	C.A.R.P. UNIREA BEIUȘ	ODICA GABRIEL
22	C.A.R.P. DOROHOI	AMBROS GHEORGHE
23	C.A.R.P. FĂGĂRAȘ	PASCU IOAN STELIAN
24	C.A.R.P. "SPERANȚA" PĂTÂRLAGELE	CUCU ELENA
25	C.A.R.P. REȘIȚA	NICULA TUDORIȚA
26	C.A.R.P. CLUJ NAPOCA	POP ALEXANDRU
27	C.A.R.P. POTAISSA TURDA	HERCULEA PETRU
28	C.A.R.P. HÂRȘOVA	MOSOIANU DRAGOȘ CONSTANTIN
29	C.A.R.P. SFÂNTU GHEORGHE	BOGDAN BERTALAN
30	C.A.R.P. "UNIREA" GĂEȘTI	NECULA EMIL
31	C.A.R.P. „SPERANȚA” PUCIOASA	NICOLAESCU GHEORGHE
32	C.A.R.P. GIURGIU	NIȚULESCU SEVERIUS STELIAN
33	C.A.R.P. MIERCUREA CIUC	TAMAS JOZSEF
34	C.A.R.P. DEVA	SEMEREAN ANA MARIA
35	C.A.R.P. ȚÂNDĂREI	STERIAN GHEORGHE
36	C.A.R.P. „UNIREA” BRAGADIRU	BITICA RADU
37	C.A.R.P. BAIĂ MARE	BABICIU IOAN
38	C.A.R.P. DROBETA TURNU SEVERIN	DUMITRELE DORIN
39	C.A.R.P. TÂRGU MUREȘ	MORENT ILEANA
40	C.A.R.P. REGHIN	STOICA LEON
41	C.A.R.P. PIATRA NEAMȚ	MIHAIL MARILENA
42	C.A.R.P. TÂRGU NEAMȚ	MORUZI MIHAELA
43	C.A.R.P. SLATINA	ILINCA AURELIAN
44	C.A.R.P. CARACAL	UNGURAȘ VERONICA
45	C.A.R.P. CÂMPINA	DULA MARIAN
46	C.A.R.P. SATU MARE	MARIȘCA LUCIAN
V47	C.A.R.P. SIBIU	TOTCOȘ IOSIF
48	C.A.R.P. CÂMPULUNG MOLDOVENESC	ZAVODNIC MIHAI
49	C.A.R.P. ROȘIORII DE VEDE	MARINESCU MARIA
50	C.A.R.P. TULCEA	GUȚU DUMITRU
51	C.A.R.P. "SOLIDARITATEA" VASLUI	CALOIAN TUDORACHE
52	C.A.R.P. "MILCOV" FOȘȘANI	ȘERBAN EMILIA

Nr. Crt.	C.A.R.P.	PREȘEDINTE
53	C.A.R.P. OLTEȚU SINEȘTI	MANOLE ILEANA
54	C.A.R.P. „APUSENI” CÂMPENI	GOMBOȘ SILVIA VIORICA
55	C.A.R.P. CALAFAT	BORA CARMEN MIHAELA
56	C.A.R.P. MIZIL	BALEA GEORGETA
57	C.A.R.P. TOPOLOVENI	ENE IVENIȚA

“Principiul partener în tot ceea ce facem noi, medicii, este pacientul”

Jurnalist
Ionuț CRIVĂȚ

Am stat de vorbă pentru cititorii noștri cu unul din medicii care, alături de instituția pe care o conduce, a fost în prima linie în războiul cu pandemia de Covid-19. Este vorba despre doamna doctor Beatrice Mahler, managerul Institutului de Pneumoftiziologie Marius Nasta. Domnia sa, într-un amplu interviu, ne-a povestit despre perioada dramatică prin care am trecut, prin pandemia care ne-a pus la grea încercare, despre cum a făcut față sistemul medical românesc și la ce ne putem aștepta în viitor, odată ce Cutia Pandorei a fost deschisă.

De parcă nici n-ar fi fost, pentru că memoria colectivă este scurtă, am traversat o pandemie despre care dacă ne-ar fi spus cineva că va veni n-am fi crezut nici în ruptul capului. De fapt, prin ce am trecut, ce am trăit în perioada Covid 19?

Cred că cea mai neplăcută amintire și pe care reușim cu greu să o mascăm este frica. Este o emoție care ne impac-tează și în acest moment și se traduce prin prezentarea tardivă la medic a pacientului

– dacă vorbim de tuberculoză acest lucru este evident, din păcate se traduce prin încrederea populației în sistemul medical, prin agresivitate și printr-o delimitare – pe cât este posibil – a multor persoane față de ceea

ce înseamnă actul medical.

Nu aş putea spune că perioada respectivă a trecut ca şi cum n-ar fi fost, ci ne dorim ca s-o uităm. A fost o perioadă care ne-a marcat pe toţi şi care se reflectă în acest moment prin numărul tot mai mare de persoane care trăiesc simptome specifice anxietăţii şi depresiei. Mă refer la faptul că atunci când o persoană este anxioasă sau depresivă sistemul imunitar este slăbit, iar celelalte afecţiuni evoluează surprinzător şi extrem de agresiv.

La ce ne putem aştepta în anii următori, având în vedere că cea mai uşoară transmitere a unui virus – corecţi-mă dacă greşesc – este prin aerul pe care îl respirăm?

Dacă ne referim la riscul de infecţii respiratorii, sigur, există întotdeauna un potenţial risc să apară şi o altă infecţie faţă de cele pe care le-am avut deja, dar până la urmă atât noi cât şi natura evoluăm şi nu ar trebui să trăim cu această frică. Ar trebui să vedem ce putem face pentru ca măsurile pe care le luăm în situaţii dramatice cum au fost cele prin care am trecut, să fie cât mai puţin distructive pentru noi ca oameni. Şi, pentru că tot vorbim de boli pulmonare, uitându-mă un pic pe statistica privind Programul Naţional de Prevenire, Supraveghere şi Control al Tuberculozei am constatat că în anul 2020 a existat o scădere bruscă a diagnosticului tuberculozei cu o pantă descendentă de 30%, foarte mult faţă de media pe care o avea România, de 5,7%.

Acest aspect ridică două probleme. Pe de o parte, deficitul de medici existent în teritoriu, pe de altă parte măsurile

care s-au luat astfel încât s-a priorizat pacientul infectat cu covid în detrimentul celorlalţi pacienţi. Acest dezechilibru care s-a creat în sistemul de sănătate a fost mai mare în unele zone decât în altele, iar acest lucru ar trebui să nu se mai întâmple pe viitor. Va trebui să analizăm toate aceste aspecte, evidenţiind şi corectând problemele legate de resursa umană din zonele respective şi încercând să gestionăm, să creăm cadre legale şi de reacţie atunci când apare o alarmă în sănătate. Pentru că astfel de alarme şi situaţii pot să mai apară, însă o pregătire din timp va rezolva aceste aspecte, adică o evidenţă bună a resurselor, o evidenţă extrem de corectă a situaţiei reţelei de sănătate, a investiţiilor şi aparatului care există. Avem nevoie de o reorganizare a acestui sistem.

Doamna doctor, unele persoane care au avut COVID-19 ar putea prezenta în viitor un risc crescut de probleme cardiace, pulmonare şi chiar un risc dublu de deces, arată un studiu publicat recent. Cum se explică asta, sindrom Long-COVID?

Boala Covid 19 a venit cu o particularitate evolutivă care ţine de activarea unor mecanisme imune generate de anticorpii care se produc ca urmare a trecerii prin boală şi prin răspunsul la vaccin. Mecanismul este similar, mult mai scăzut la vaccin pentru că doza care produce modificările generale, sistemice de apărare este mai mică, dar la o afecţiune, la o boală covid, mai ales dacă există un deficit de imunitate, putem avea un impact pe imunitate destul de crescut. Nu

ştim deocamdată care dintre aceste categorii de persoane au această sensibilitate în a dezvolta o reacţie imună, prin urmare trebuie să vedem dacă nu este vorba de o determinare genetică, adică modul în care organismul diferitelor tipuri de persoane reacţionează un pic mai mult decât ar fi necesar. Însă, da, este cert că persoanele care au trecut prin Covid au acest sindrom Long-Covid mult mai frecvent decât ceilalţi cu afecţiuni - dacă vorbim de cele pulmonare - precum astmul bronşic, apariţia fenomenelor neuronale, dermatologice etc. Cel mai grav dintre toate, consider eu, este riscul de apariţie a tromboembolismului pulmonar, care înseamnă coagularea sângelui la nivelul vaselor pulmonare, un risc crescut care aduce, din păcate, în prim plan, iminenţa decesului pacientului.

Cu siguranţă sistemul medical românesc a făcut faţă cu greu acestei perioade dificile, având în vedere că restanţele erau mult mai vechi. Am învăţat ceva din această experienţă?

Da, am învăţat multe, dar acum să vedem cât din ceea ce am învăţat vom aplica în practică. Am văzut, repet, cât de importantă este în sistemul medical gestionarea resursei umane. Din păcate, avem o legislaţie în care resursa umană nu poate fi gestionată ca să ajute unităţile publice, atunci când trebuie, aşa cum trebuie. Este extrem de birocratic ca să transferi un asistent sau un medic dintr-un compartiment într-altul deşi, logic, ar trebui să iei forţa de muncă şi s-o muţi acolo unde este prioritară activitatea timp de o săptămână,

două, trei, iar apoi s-o reduci, să reechilibrezi structurile, însă acest lucru nu se poate face decât cu acordul angajatului, după două luni, iar dacă el nu vrea nu ai ce să faci, trebuie să te supui, iar acest lucru creează disfuncționalități.

Am mai învățat că sănătatea trebuie să fie o prioritate atunci când vorbim de zone de investiții. Avem nevoie de spitale interconectate pentru a oferi siguranță pacienților. Dar, poate mai mult decât toate acestea la un loc am învățat că avem nevoie de comunicare în folosul pacientului. Atunci când există comunicare, când se explică riscurile și beneficiile unui tratament, precum și posibilele direcții de evoluție ale unei afecțiuni, așteptările pe care le are pacientul și familia acestuia sunt duse în zona pe care și-o dorește și medicul, vizavi de afecțiunea respectivă. Când se va realiza acest consens înseamnă că lucrurile merg într-o direcție bună care va crește încrederea pacienților în sistemul de sănătate, în medici.

Doamna doctor, este relația medic – pacient, în România, o relație deficitară, o relație care s-a erodat? Spuneți în cadrul unui interviu recent

despre faptul că atunci când se prezintă la medic românul umple masa cu analize, semn că nu prea are încredere în actul medical, în medici? De ce?

Cred că este și o consecință a pandemiei prin care am trecut. Pe de altă parte, cred că este și un minus pe care noi îl avem, ca formare efectivă, în școală, și nu neapărat cea medicală. Pentru că, există un minus major în modalitatea prin care-i învățăm pe tinerii noștri să comunice. Indiferent dacă ești medic sau ai altă profesie, trebuie să știm să comunicăm unii cu alții și asta presupune doi poli, cel care emite o informație și, evident, cel care recepționează informația. Dacă cei doi poli nu sunt pe aceeași lungime de undă și nu reușesc să-și transmită și să înțeleagă mesajul, lucrurile o iau într-o direcție complet greșită, nefirească. Atunci, pacientul nu reușește să înțeleagă ceea ce îi transmite medicul. Pe de altă parte, medicul preferă să folosească un limbaj tehnic. Și aici trebuie schimbată abordarea. Să vă dau un exemplu: Un bilet de externare al unui pacient din restul Europei, veți fi surprins. O să vedeți cum este descrisă perioada în care

a stat în clinică, în spital; este relatată precum o poveste, o narațiune pe care medicul o face cât se poate de firesc, din punct de vedere al limbajului, pe înțelesul pacientului și al familiei, desigur respectând rigoarea datelor medicale pe care le cunoaște, dar date care pot fi înțelese și de medicul de specialitate, de cel de familie și în primul rând de pacient. În felul acesta el, pacientul, va fi parte a echipei. Pentru că nu putem vorbi despre un tratament individualizat, de terapie și de eficiența sistemului de sănătate fără să înțelegem că principalul partener în tot ceea ce facem noi, medicii, este pacientul, totodată și beneficiarul acestui plan de investigații și medicație.

Cum arată portretul medicului român?

Mi-ați pus o întrebare foarte dificilă și vă mulțumesc pentru ea. Din păcate, o mare parte din medici nu au încredere în ei. Lipsa de încredere, cumulată cu lipsa de condiții adecvate, face ca această încredere și stimă de sine să fie foarte scăzute. Atunci, orice caracterizare venită la adresa lor este percepută dintr-o sau printr-o poziție de emoție negativă. Este esențial, dacă vrem ca pacientul să aibă încredere în medic, atunci și medicul trebuie să aibă încredere în propriile lui forțe. Să știe că e valorizat, apreciat, să știe că este ascultat nu numai de pacienți, ci și de autorități, atunci când este nevoie. Și, la rândul său, medicul trebuie să știe că i se cere onestitate și corectitudine. Iar, responsabilitatea pe care o are atunci când în fața sa se află un pacient trebuie să o ducă și dincolo de ușa cabinetului, la orice oră din zi și din noapte.

Ghid de educație financiară intergenerațională

Sociolog
Ionuț ARDELEANU

La nivel mondial, doar 33% dintre adulți au o înțelegere a conceptelor financiare de bază, conform studiului „Standard & Poor’s Ratings Services Global Financial Literacy Survey” privind educația financiară în jurul lumii, realizat de Banca Mondială și Agenția de Rating Standard & Poor’s.

În România, datele arată că doar 22% dintre adulți dețin cunoștințe în domeniul educației financiare, aceasta fiind cea mai mică rată din Uniunea Europeană. Noțiunile de educație financiară sunt puțin cunoscute inclusiv în rândul seniorilor, 33% dintre respondenții cu vârste cuprinse între 50-59 de ani și 17% dintre cei cu vârste de peste 60 de ani au un nivel de bază al alfabetizării financiare.

Această lipsă de cunoștințe financiare poate avea implicații negative pentru deciziile financiare ale seniorilor, planificarea pensionării și securitatea financiară pe termen lung. Seniorii sunt adesea vizați de fraudatori din cauza lipsei de cunoștințe financiare și a deprinderilor în utilizarea bancomatului și a gadget-urilor.

Din dorința de a reduce riscul de vulnerabilitate al membrilor noștri în fața unor situații care îi pot dezavantaja din punct de vedere financiar, Federația Națională "OMENIA" (care reunește 120 de case de ajutor reciproc ale pensionarilor din România și aprox. 1 milion de membri individuali) a lansat în luna mai "Ghidul de educație financiară intergenerațională pentru membrii seniori ai caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor și familiile acestora".

Printre subiectele abordate se regăsesc informații despre cum funcționează băncile

și casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, care sunt diferențele între acestea, ce este un cont IBAN, cardul de credit/contul de economii, cum putem să planificăm/monitorizăm mai bine bugetul lunar și de asemenea cum putem să ne protejăm de escrocherii financiare.

Conceput ca un instrument care poate fi utilizat de către persoane de toate vârstele (include activități practice), sperăm ca acest ghid să aducă mai aproape diverse generații, să reducă barierele și stereotipurile și să faciliteze educația financiară și digitalizarea într-un mod care să nu lase pe nimeni pe dinafară.

Orașe și comunități prietenoase tuturor vârstelor

Sociolog
Ionuț ARDELEANU

Auzim din ce în ce mai des despre concepte care în societățile vestice se răspândesc din ce în ce mai mult și ne dorim ca acestea să fie parte din realitatea noastră de zi cu zi, cu atât mai mult cu cât știm cât de complexe sunt problemele persoanelor vârstnice.

Pentru casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, dezvoltarea comunităților pentru a răspunde nevoilor oamenilor de toate vârstele a reprezentat încă de la înființarea acestora una dintre priorități. Prin dezvoltarea propriilor servicii și colaborarea cu autoritățile publice naționale și locale, demersurile pentru o viață mai bună a seniorilor au căpătat sens, s-au consolidat și în mod clar acestea trebuie să continue.

Îmbătrânirea populației

Îmbătrânirea populației este un fenomen în evoluție care afectează toate aspectele societății, inclusiv munca și piețele financiare, cererea de bunuri și servicii, domeniul precum educația, locuirea, sănătatea, îngrijirea pe termen lung, protecția socială, transportul, comunicarea, precum și structurile familiale și legăturile intergeneraționale. Se preconizează că proporția persoanelor în vârstă, în lume, va ajunge de la aproape 12% în 2030 la 16% în 2050. În 2030, 1,4 miliarde de oameni vor avea peste 60 de ani la nivel global, marea majoritate trăind în țări cu venituri mici și medii. Ritmul de îmbătrânire a populației variază de la țară la țară. De exemplu, în timp ce Franța a avut nevoie de aproape 150 de ani să se adapteze la schimbarea prin care populația în vârstă de peste 60 de ani să crească de la 10% la 20%,

țări ca Brazilia, China și India vor avea puțin mai mult decât 20 de ani pentru a face aceeași adaptare.

Regiunea/țara în care trăiesc oamenii are un impact asupra îmbătrânirii sănătoase, prin bariere sau stimulente care afectează oportunitățile, deciziile și comportamentul, precum și experiența în gestionarea programelor naționale dedicate persoanelor vârstnice.

Istoric

Începând cu anul 1982, atunci când la Adunare Mondială a ONU s-a discutat despre fenomenul îmbătrânirii, guvernele naționale au recunoscut realitatea îmbătrânirii populației și a nevoii de acțiune pentru a crea societăți care găzduiesc toate grupele de vârstă. Organizația Mondială a Sănătății (1986), prin Carta de la Ottawa pentru Promovarea Sănătății a promovat o abordare care recunoaște determinanții sociali mai largi ai sănătății.

În 2002, Planul Internațional de acțiune de la Madrid privind îmbătrânirea (MIPAA) a subliniat necesitatea de acțiune internațională și națională focusată pe 3 priorități:

- persoanele vârstnice și dezvoltare;
- abordarea sănătății și a bunăstării pe tot parcursul vieții;
- asigurarea unor medii care permit și susțin sănătatea și bunăstarea.

Mișcarea pentru Orașe și Comunități Prietenoase Tuturor Vârstelor a reflectat aceste priorități globale și a avansat substanțial odată cu lansarea Ghidului global pentru orașe prietenoase tuturor vârstelor (OMS, 2007). Ghidul, elaborat în consultare cu persoanele vârstnice și pe baza cercetărilor din 33 de orașe din 23 de țări, au identificat opt domenii în care orașele și comunitățile pot contribui la o îmbătrânire activă și sănătoasă:

COMUNITĂȚI PRIETENOASE TUTUROR VÂRSTELOR

01

SPAȚII ÎN AER LIBER
ȘI CLĂDIRI

02

TRANSPORT

03

LOCUIȚE

04

PARTICIPARE SOCIALĂ

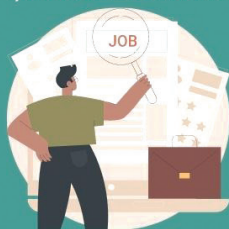
05

RESPECT ȘI INCLUZIUNE
SOCIALĂ

06

PARTICIPARE CIVICĂ
ȘI LOCURI DE MUNCĂ

07

COMUNICARE ȘI
INFORMARE

08

SUPORT COMUNITAR ȘI
SERVICII DE SĂNĂTATE

- spații în aer liber;
- transport și mobilitate;
- locuințe;
- participarea socială;
- incluziunea socială;
- nediscriminarea;
- angajament civic și locuri de muncă;
- comunicare și informare;
- sprijin comunitar și servicii de sănătate.

Deși nu este o listă exhaustivă, aceste do-

menii servesc ca punct de plecare pentru identificarea priorităților și a instituțiilor implicate; lista poate fi ajustată pentru a reflecta mai bine nevoile și prioritățile din fiecare context.

În ultimii 15 ani, comunitățile prietenoase tuturor vârstelor de la nivel global au crescut și s-au consolidat, pe măsură ce tot mai multe orașe și comunități s-au angajat să devină locuri mai bune în care oamenii să îmbătrânească. Orașele și comunitățile prietenoase cu oamenii de toate vârstele sunt concepute pentru a ține cont de marea diversitate a persoanelor în vârstă, prin promovarea autonomiei, incluziunii și contribuției în toate domeniile societății, respectându-le deciziile și alegerile.

Pe măsură ce îmbătrânim, mediile noastre fizice și sociale ar trebui să ne ofere resursele de bază și sprijinul necesar pentru a duce o viață sănătoasă și activă. Accesul la asistență medicală și nutriție adecvată, oportunități de educație și angajare, locuințe sigure și comunități de sprijin sunt esențiale pentru sănătate și bunăstare. Dacă mediile noastre nu ne susțin pe măsură ce îmbătrânim, capacitatea noastră funcțională scade și suntem incapabili să facem lucrurile pe care le prețuim.

Promovarea îmbătrânirii sănătoase necesită acțiuni în multe sectoare – sănătate, îngrijire pe termen lung, transport, locuințe, muncă, protecție socială și sprijin, informare și comunicare la diferite niveluri de guvernare – național, subnațional și local – și de mulți actori – seniori și organizațiile care îi reprezintă, comunitatea mai largă, guvern, societatea civilă, organizații internaționale, profesioniști, instituții academice, mass-media și sectorul privat.

Pentru a nu lăsa pe nimeni în urmă, toate activitățile ar trebui să fie menite să depășească, mai degrabă decât să întărească inechitatea. Mediile noastre fizice și sociale, inclusiv structura familială, normele sociale și tradițiile culturale influențează oamenii în mod diferit datorită unor factori precum genul, etnia, nivelul de educație sau dizabilitate. Când activitățile prietenoase oamenilor de toate vârstele se adresează excluziunii sociale și barierelor în calea oportunităților, construirea și întreținerea capacității funcționale poate depăși și inechitatea dintre grupurile diverse de adulți în vârstă.

Sursa: *Programe naționale pentru orașe și comunități prietenoase tuturor vârstelor - Un ghid, Organizația Mondială a Sănătății, 2023*

FEMEIA DIMINEȚILOR SENINE

**Profesor
Ghiță NAZARE**

Angela Burtea, cunoscuta și apreciată prozatoare și poetă pentru copii din Brăila (cu 14 cărți publicate, 12 de proză și două de poezie), jurnalistă de mai bine de 25 de ani (membră a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, prezentă cu creații în peste 50 de publicații din țară și de peste hotare, înscrisă în aproape 40 de antologii, dicționare și enciclopedii), editor și animator cultural, își întregeste creația cu o nouă carte: *Să fim aproape, chiar dacă suntem departe* - îmbogățind, astfel, seria cărților cu iz memorialistic și cu dor de iubire, dintre care menționăm: *Fântâna din Valea Mândrei* și *Satul din anii copilăriei* (Lina Codreanu), *Primăvara femeii în galben* (Katia Nanu), *De la cerneala de boz la calculator* (Ghiță Nazare), *Misterele Galațiului. Povestiri* (Violeta Ionescu), *Piața veche* (Ioan Gh. Tofan), *Serafina, din zori și până în amurg* (Iosif Roca); *Amurg în doi* (Georgeta Oana-Muscă), *Dramele vieții și plata păcatului* (Veronica Popescu), *Nu lăsa ziua nescrisă*

(Luminița Potârniche), *Pene-
lopa, vol. 1-2* (Năstase Marin) etc., etc.

"*Să fim aproape, chiar dacă suntem departe*" este cea de-a zecea carte de proză a Angelei Burtea, o încununare, parcă, a ceea ce a putut să dea mai bun autoarea până acum în arta compoziției cuvintelor. A debutat editorial în anul 2008 cu *Frânturi de suflet*, continuând cu *Zamfira, Ilinca și Matei, Mirajul iubirii, De vorbă cu inima, Destine, Frânturi de suflet, Ochiul sufletului și Magia prieteniei*, proză pentru copii, în două ediții, în anii 2019-2020, la care adaugă alte povestiri pentru copii în volumul *Norocel*, apărut anul trecut. În panopia de fapte culturale deosebite ale Angelei Burtea se adaugă coordonarea excelentei reviste bi-nuale color *Prețul cuvintelor*, revistă ajunsă deja la numărul 22, conferind, astfel, noi caractere profesiei de pedagog.

Revenind la "*Să fim aproape, chiar dacă suntem departe*", în cele aproape 200 de pagini (20 de episoade, dintre care penultimul, *Femeia dimineților senine*, se poate constitui într-un volum de sine stătător, prin conținut și extindere) autoarea ne conduce prin mirajul

a două expresii metaforice, *Să fim aproape, chiar dacă suntem departe* și *Femeia dimineților senine*, de frumusețea dragostei eterne, curată și de trăire intensă.

Mulțimea personajelor aflate în dialog, de regulă două câte două - Tase, Despina, Ioana, Mara, Timi, Mitică, Emi, Mariana, Rada, Culiță, Tinca, Vasilica, Leana, Crina, Gică, Sonia, Matache, Ana, Nineta, Nicolae etc. - oferă povestirilor dinamism, iar expresiile folosite dau culoare acestora. Remarcăm ușurința/harul cu care autoarea povestește/descrie aspecte din natură, întâmplări din viața de zi cu zi a oamenilor, magia sărbătorilor sau a copilăriei, cele mai tainice trăiri ale iubirii, ale dragostei ardente, probe indubitabile de sensibilitate lăuntrică. Câteva exemple sunt mai mult decât edificatoare: „țipătul firelor de iarbă”, „trenul care șueră victorios prin găurile aproape pustii”, „mantie de catifea verde”, „o rază de soare a săgetat bolta cerească”, „mersul spre înainte coboară”, „am ascultat tăcerea câmpiei și-a zării senine”, „se goliseră pădurile de cântecul minunat al păsărilor”, „aruncă toamna lacrima ploii peste obrazul lumii”, „florile pomilor

ANGELA BURTEA,
Să fim aproape,
chiar dacă suntem departe,
Editura Rotipo, Iași, 2021

curgând cu pletele albe pe umerii pământului”, „coborâse toamna în cântec de struguri”, „образul spălat cu lacrimi” etc.

Acțiunea din fiecare episod, dar în mod special din *Femeia dimineților senine*, se constituie într-un adevărat elogiu adus dragostei pure. Declarațiile de dragoste sunt capodopere de stil. Un singur exemplu este grăitor: „Înflorise macul, iar sângele se scurgea prin galbenul firelor de grâu și-mi zâmbeai șagalnic din spatele buchetului adunat cu sfială. Mi-ai așezat la încheietura mâinii drepte brățara iubirii, maci sângerii împlețiți cu spicul plin de boabe și-n mijlocul lor o floare minusculă de-un albastru-petrol. Era rodul iubirii cu care

m-ai învăluit în ziua aceea apoi, ca și când nu era suficient, ai îngenuncheat frumosului din tine, mi-ai luat mâna și-ai lipit-o de arșița buzelor tale. Ți-am simțit dorul năpraznic, arderea interioară și valul plutirii în doi...” (p.96). Dorul întreține dragostea vie, dă de înțeles Angela Burtea. Reîntâlnirea între doi îndrăgostiți este sublimă, așa cum o dovedesc Nik și Nineta: „În plină stradă, ea se trezi luată pe sus, sărutată și învârtită de cel care

avusese răbdarea, forța și capacitatea de-a topi neîncrederea din inima ei.” (p.81). O întâlnire târzie între doi îndrăgostiți declanșează o „secetă interioară a trupurilor noastre”, „și-n secunda următoare brațele mele s-au desfăcut ca aripele unui condor cuprinzându-i trupul într-o îmbrățișare fără seamăn”.(p.116).

În mod premeditat, nu vom dezvălui finalul cărții, lăsând cititorului curiozitatea și plăcerea de a-l descoperi. Vom spune doar că dragostea poate învinge și dincolo de tragedie.

Semnificativ este și faptul că aproape fiecare episod al cărții se încheie cu o cugetare, o maximă, un aforism, sintetizând valoarea discursului lite-

rar al autoarei. Iată: „Omului nu-i trebuie prea mult pentru a fi fericit; o clipă de lumină face minuni!”; „Există o taină în fiecare moment al vieții, nimic întâmplător, totul predestinat!”; „Nostalgiiile sunt ca ploile venite în vreme de cumpănă; sunt trăirile încuiate în sertarele amintirilor și scoase la lumină când dorul ne-apasă!”; „Bunicii sunt miracolul copilăriei, amprenta fabuloasă care ne ține aproape de ceea ce nu poate fi uitat sau înstrăinat!”; „Noapte de decembrie în care luminile cerului coboară tot mai aproape de cei care trăiesc iubind... iubirea ne face mai buni, mai frumoși, mai încrezători...”; „Trecerea dintre ani e pragul pe care-l pășește fiecare după putință; iubirea este lacrima care ține sufletul neîntinat!”; „A ceda din iubire este noblețe, a lupta pentru iubire e cocktail, a iubi, pur și simplu, e trăire!” etc.

Valoarea stilistică și sentimentală a cărții este sintetizată, excelent, în titlul Prefeței semnată de scriitorul moldovean Dumitru Mircea, „Când scrie o inimă...”: „E un volum de referință, aflând o noutate, savurând măiestrie, compoziție și talent literar. Deci, penița autoarei a fost însăși inima ei. Și iată ce iese când scrie o inimă! Iubirea mișcă lumea și soarele pe cer. Sau iubirea e însăși viața, iar dacă nu e... nimic nu e!”.

În context, în încheierea acestor considerații, consemnăm declarația tranșantă a scriitoarei Angela Burtea, în numele omului Angela Burtea: „Multe mi-au fost dragi în viață, dar Îmbrățișarea a rămas emblema sufletului meu.”

O DESTINAȚIE DE NERATAT...

Economist
Tinca ȘERBAN
Profesor
Cornelia MATEIȚĂ
As. C.A.R.P. Galați

După ce pandemia ne-a rescris în totalitate programul anului 2020, așa cum a făcut-o pentru întreaga lume, la începutul lunii martie 2023 am plecat, împreună cu încă trei tovarășe de drum, în excursia mult așteptată: circuit în Emiratele Arabe Unite. Bineînțeles că am citit și am vizionat multe despre țara respectivă și locuitorii săi, dar impresia lăsată de zilele trăite acolo a fost deosebită. Primul impact a fost cel legat de temperatură: seara, la orele 22.00, la ieșirea din aeroport erau 29 grade... apoi am plecat cu autocarul pe șosele cu multe benzi de circulație străjuite de clădiri foarte înalte, cu forme ciudate, luminate feeric. Hotelul Golden Tulip Media, cu cele patruzeci de etaje ale lui, ne aștepta primitiv, cu camere spațioase, curate, luminoase și... răcoroase.

Dimineața, devreme, a început aventura! Am admirat la lumina zilei și în goana autocarului tot felul de zgârienori care nu semănau unul cu celălalt, unii păreau că se sprijină pe vecinii lor, alții erau oblici, unii creau impresia de răsucire, am văzut în trecere moscheea Jumeirah, apoi am poposit în orașul vechi, în districtul Bastakya. Aici am mers pe străduțele înguste, străjuite de locuințe cu arhitectură tipic arăbească, cu turnuri de vânt

care răcoreau aerul fierbinte. Acestea, finanțate prin grija șeicului emiratului Dubai, Mohammed ben Rashid, oferă oaspeților o imagine a locuințelor arabilor înstăriți din trecut, iar în apropiere se află un mini-sat de beduini. Arabii au o atitudine de respect pentru viața înaintașilor și nu ezită să o prezinte vizitatorilor, rememorând timpurile în care trăiau în deșert ca beduini (apreciind șoimul care îi ajuta la vânătoare și cămila pe care o foloseau la cărat greutăți și pentru asigurarea hranei de toate zilele), când s-au îmbogățit din pescuitul perlelor (au construit de curând cea mai adâncă piscină din lume în care doritorii se pot scufunda până la adâncimea de 60 m. și care are mai multe niveluri, chiar și un oraș abandonat), iar în prezent valorifică zăcămintele de petrol și turismul.

Am trecut cu abra (o mică ambarcațiune) pe Dubai Creek și am vizitat souk (piața) de mirodenii și aur, iar în așteptarea autocarului am intrat într-o stație de autobuz, închisă și cu... aer condiționat!

Surprizele au continuat cu safari în deșert (a fost, mai degrabă, un adevărat raliu) care ne-a asigurat doza de adrenalină pentru întregul sejur cu o cină tradițională într-o oază, completată - la cerere - cu plimbare pe cămilă, pictură cu henna, fotografii cu șoimul...

A doua zi a fost Abu Dhabi... Emiratul Abu Dhabi reprezintă aproximativ două treimi din economia statului, are capitala în orașul cu același nume, care, în același timp, este și capitala țării. Statul Emiratele

Arabe Unite a fost înființat în 2 decembrie 1971 în urma negocierii emirilor din cele șapte emirate, președinte fondator fiind Zayed bin Sultan Al Nahian (d.2004), emirul Abu Dhabi, secondat de emirul emiratului Dubai. Acesta este cel care a inițiat proiectarea și construirea mării moschei Sheikh Zayed din Abu Dhabi, cea mai mare și mai spectaculoasă moschee din EAU, finalizarea ei durând peste 10 ani, iar costurile depășind jumătate de miliard de dolari. Lăcașul de cult a fost conceput să asigure spațiu pentru 40.000 persoane și exprimă, pe lângă mesajul islamic privind pacea, toleranța și respectul între oameni, luxul arab, având în exterior peste 1000 de coloane din marmură albă decorate cu un mozaic floral, patru minarete și 82 domuri, de asemenea din marmură albă, cel mai mare covor din lume (suprafața de cca 5627 m.p. și masa de 35 tone), țesut din lână pe bucăți care au fost asamblate pe loc, șapte candelabre făcute integral din cristale Swarovski și poleite cu aur de 24 carate, iar acoperișul sălii de rugăciune este susținut de 96 coloane încrustate cu sifed. Aici ținuta pentru vizitatori este restrictivă, motiv care ne-a determinat să ne achiziționăm abaya cu glugă (haină lungă, specifică). Pe tot parcursul vizitei ne-a impresionat în mod deosebit eleganța și distincția spațiului de rugăciune și a celui exterior, precum și atmosfera calmă, relaxantă, de liniște sufletească a celor care trec pragul moscheii.

Am plecat mai departe, din fuga autocarului zăbind turnul

Cayan, a cărui construcție lasă impresia că se răsucește spre cer la 90 grade, turnul Capital Gate, de patru ori mai înclinat decât cel din Pisa și sediul companiei ALDAR, primul zgârie-nori circular din lume. Alimentarea acestuia se face în întregime cu energie solară. Am vizitat apoi satul Heritage, un muzeu în aer liber care amintește de trecutul emiratului, în care este un colț amenajat asemenea unei tabere de beduini în deșert. Al doilea cel mai mare parc tematic acoperit din lume este Ferrari World, acolo unde am văzut monoposturi Ferrari, roller-coasterul care circulă fără șofer având viteza de 120 km pe oră pe o buclă la 52 metri înălțime (cea mai înaltă din lume) și un parc atractiv într-o cafenea, care ne-a făcut să zăbovim pentru a urmări animația prezentată. Nu cred că mai este nevoie să amintesc hotelurile „cele mai...” din lume, parcurile de distracții și sportive cu dotări dintre cele mai deosebite...

Am aflat că emiratul Abu Dhabi și guvernul emiratului au ales ca dezvoltarea pe termen lung a acestuia să se

bazeze pe relații comerciale și mai puțin pe turism, care ar fi opțiunea emiratului Dubai. Opțiune care s-a transformat într-un mod de a fi! La întoarcerea în Dubai, seara, am plecat în croazieră pe Dubai Marina, unde admirăm uluiți luminile strălucitoare ale zgârie-norilor înșirați pe malurile canalului pe care plutește barca tradițională dhow, realizată din lemn, în care ne aflăm. Vedem, pe parcurs, celebra roată, portul în care sunt acostate imense vase de croazieră din toată lumea, ne întâlnim cu multe yahturi în care se plimbă turiști, la fel de impresionați ca noi! Pe lângă cina tradițională ne-am bucurat de un spectacol deosebit, specific zonei arabe.

Ziua următoare a însemnat apogeul excursiei, întrucât a fost programată vizitarea Dubaiului modern: dimineața am fost pe Palm Jumeirah, insula-palmier artificială, construită pe teren recâștigat din mare. Are 17 „frunze”, găzduiește multe hoteluri luxoase, iar în vârful insulei este așa-numitul The Pointe. Accesul pe insulă se poate face cu Palm Monorail, un fel de metrou de suprafață

care circulă fără conducător! De altfel, metroul din Dubai este condus electronic, fără prezența unui om la bord și în prezent se experimentează taxiurile fără șofer... Altă lume... altă lume care ne-a uimit din nou la urcarea în Burj Khalifa, cea mai înaltă clădire din lume, cu ai săi 828 metri și 163 etaje. O capodoperă ingierească, proiectată pentru a ajunge la stele... Am urcat cu celebrul lift care parcurge cele 123 etaje într-un minut (18 m/sec.) și am privit orașul de jur împrejurul turnului, de la o înălțime amețitoare. La etajul 158 se află moscheea situată la cea mai mare înălțime. Zi-cala „omul sfințește locul” se potrivește de minune: construcția a fost începută la 21 septembrie 2004 și inaugurată în 4 ianuarie 2010, a necesitat, pe lângă oțel, aluminiu și sticlă, beton care cântărește cât masa a 100.000 de elefanți, iar fața exterioară este acoperită de 26.000 panouri din sticlă tăiate manual. Pentru curățarea ferestrelor întregii clădiri sunt necesare trei luni.

Cu promisiunea să ne întoarcem spre seară pentru a vedea spectacolul fântânilor, am plecat spre Burj al Arab, cel mai luxos hotel din lume, fiind singurul de cinci stele de lux (echivalentul a șapte stele). Are forma unei ambarcațiuni dhow, este situat pe o insulă artificială, fiind, la 321 metri, cea mai înaltă clădire din lume folosită exclusiv ca hotel. Se poate lăuda cu 8000 metri pătrați acoperiți cu foiță de aur de 22 carate și cu 24.000 metri pătrați de marmură de înaltă calitate. Camerele sunt deosebit de luxoase. Noi l-am admirat de afară... Am vizitat și souk, o altă denumire pentru bazar, de unde am cumpărat suveniruri, apoi ne-am întors

pe tărâmul imposibilului... Prin intrarea în Miracle Garden, inaugurată în februarie 2013, ne-am trezit într-un ținut de poveste, o adevărată lume de minuni florale! Pe o întindere de 72.000 metri pătrați sunt plantate peste 109 milioane flori în diferite prezentări, cum ar fi reproducerea din peste 500.000 flori vii a unei aeronave Emirate Airbus A380 (cel mai mare avion din lume), alei care sunt mărginite de o expoziție de castele florale fabulos iluminate nocturn, personaje din povești și din desenele animate, animale diferite etc. Miracle Garden deține două recorduri mondiale atestate de Guinness World Records: cea mai mare structură florală realizată cu avionul Air-

bus 380 (2 decembrie 2016) și cea mai mare structură verticală (cu suport) în forma lui Mickey Mouse (18,06 metri înălțime record stabilit în 25 februarie 2018). Cât a costat? Puțin peste 11 milioane de dolari. Cum este întreținută această bogăție de vegetație în deșert, la temperaturi de peste 40 grade? Prin asigurarea a peste 757.000 litri apă zilnic, administrată prin sisteme de irigare prin picurare care filtrează apa reziduală folosită de populație. Acolo se poate!

Așa cum ne-am propus, seara am fost pe platforma de la Burj Khalifa, pentru a admira spectacolul fântânilor cântătoare. Mi-am amintit de Barcelona, dar și de dragul nostru București!

Ziua următoare am plecat spre reședința emiratului Sharjah unde am vizitat Muzeul Islamic, apoi ne-am continuat drumul spre Ras al Khaimah, locul unde ne-am răsfățat, alintate de soarele deșertului... Trei zile apoi am aflat cum este să nu ai nicio grijă, să trăiești clipa, să te bucuri de apa mării și de soarele generos! Am pornit spre aeroportul din Dubai pe o autostradă care mărginește deșertul. Am zărit, din viteza autocarului, turme de cămile, dune din nisip roșu, locuințe tradiționale... Și s-a sfârșit sejurul iar dorul întoarcerii acasă s-a împletit cu regretul că ne despărțim de meleaguri primitoare, unde ne-am simțit ca în altă lume! Poate vom reveni...

Un altfel de pod al prieteniei

**Profesor
Nicolae LEONTE**

În ambianța sobră, solemnă, dominată de misterul sărbătorilor pascale ale Învierii Domnului, reper fundamental pentru întreaga lume creștină, s-a desfășurat joi, 27 aprilie, 2023, începând de la ora 10.00, Salonul Cultural al revistei *Armonii de toamnă*, editate sub patronajul Asociației C.A.R.P. - Galați, organizatorul evenimentului fiind, ca de obicei, profesorul Ghiță Nazare, redactorul șef al publicației. Consemnăm cu satisfacție aceeași impecabilă organizare, înaltul simț de răspundere ce-l caracterizează, ca de fiecare dată în astfel de ocazii.

Invitația la eveniment a fost făcută atât direct, celor interesați, cât și prin afișele ce detaliau natura și conținutul activităților. Selectarea celor doi scriitori relevă încă o dată experiența și orientarea sigură, fără ezitări, ale organizatorului cu formație științifică de istoric. Cei doi autori vin din județe vecine, Galați și Brăila, apropiate nu numai geografic, ci și prin strânse relații de natură culturală, economică, politico-socială, consolidate constant de-a lungul timpului. Opțiunea pentru cei doi scriitori este justificată în egală măsură de natura profesiilor acestora: cadre didactice cu o îndelungată experiență în domeniul educației, dedicați misiunii nobile de educatori ai

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR GALAȚI
SALONUL CULTURAL „ARMONII DE TOAMNĂ”

organizare

Joi, **27 aprilie 2023**, ora **10.00**
în sala bibliotecii CARP, str. Domnească, nr. 58

LANSARE DE CARTE

ANGELA BURTEA
*Să fim aproape,
chiar dacă suntem departe*
EDITURA ROTIPO, IAȘI, 2021
REFERENT: CAMELIA CHIRCHIOCI

**CHEORCHE
CHICIOROAGĂ**
*Avatarurile unui profesor
de gimnaziu*
EDITURA AXIS LIBRI, GALAȚI, 2022
REFERENT: TEOODOR PARADICU

MODERATOR: GHIȚĂ NAZARE

tinerelor generații. Și nu în ultimul rând am semnalat natura evocării: subiectivă, raportată la propria experiență de viață, fie că e vorba de aspecte ale vieții private, intime, fie că e vorba de activitatea profesională.

Potrivit cutumelor, după o succintă prezentare a celor doi autori de către moderatorul Ghiță Nazare, au detaliat aspecte ale activității editoriale și ale operelor acestora recenzenții volumelor lansate.

Curriculum-ul vitae al Angelei Burtea este impresionant: 14 cărți publicate în tot atâția ani (2008-2022), 12 cărți de proză și două volume de versuri. Membră a U.Z.P.R. (Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România), a publicat în peste 50 de reviste din țară și de peste hotare. De aproape 25 de ani scrie în ziarul **BRĂILA**; este coordonator al revistei **Prețul cuvintelor** și al cenaclului literar **Destine Junior**; se numără printre membrii fondatori ai cenaclului Casa Speranței, Brăila.

Volumul lansat este elogi-os prezentat de Camelia Chirchiboi, în calitate de referent și bună cunosătoare a operei autoarei. Conținutul narativ este distribuit în 20 de secvențe care evocă atât „eternul feminin” cât și tainica, misterioasa relație a acestuia cu locurile natale, obiceiuri, tradiții, peisaje, un dialog peste timp cu felul de a percepe aceeași realitate din perspectiva sensibilității masculine din opera confratelui ei brăilean în ale scrisului – *Fănuș Neagu* - ale cărui ecouri le regăsim, pe alocuri, în opera Angelei Burtea. Justifică această asociere și natura metaforelor de mare sensibilitate și expresivitate, cu o intensă forță emoțională. Este, de altfel, concluzia formulată de unul din recenzenții volumului, profesorul Ghiță Nazare: „*Să fim aproape, chiar dacă suntem departe, în cele aproape 200 de pagini (20 de episoade dintre care penultimul «Femeia dimineților seni-*

ne»se poate constitui într-un volum de sine stătător prin conținut și extindere) autoarea ne convinge prin mirajul a două expresii metaforice, Să fim aproape chiar dacă suntem departe și Femeia dimineților senine, de frumusețea dragostei eterne, curată și de trăire intensă.”

La fel de incitant este demersul profesorului - pensionar acum – Gheoghe Chiciroagă. În cele peste 200 de pagini ale cărții, autorul devoalează criza profundă în care se adâncește învățământul preuniversitar pe care nici „marele proiect” al actualului președinte al țării nu o poate estompa. Nici Gheoghe Chiciroagă nu este un novice, debutant în ale scrisului, dovadă cele câteva lucrări de specialitate elaborate de domnia sa, o expresie a atașamentului față de profesie și de elevii cărora prin demersurile bine articulate le oferă șansa de a-și îmbunătăți performanțele școlare prin aplicații elaborate din perspectiva celor mai moderne metode și procedee, și prin aplicații adecvate cerințelor vârstei și ale programelor școlare.

Lejer, ușor histrionic, fără complexe, când vine momentul să vorbească despre sine și opera sa, Gheoghe Chiciroagă o face într-o manieră surprinzătoare, interpretând, acompaniindu-se la chitară, o creație muzicală proprie, pe versurile unui îndrăgit poet român. Participanții la eveniment au avut astfel prilejul să înțeleagă și ce înseamnă „Școala altfel” și cheia succesului domnului profesor în activitatea cu elevii.

În ipostaza de referent al cărții, cunoscutul (și îndrăgitul) scriitor Teodor Parapiu, el însuși conducător de salon literar, surprinde, dincolo de aparența lejeră, profunzimea demersului narațiunii propuse de Gheoghe Chiciroagă: „Acceptând ideea că viața este o călătorie, putem înțelege nevoia existențială de rememorare a evenimentelor ei, văzute prin fereastra aburită a anilor ce au trecut. Cartea lui Gheoghe Chiciroagă evocă momente, întâmplări, fapte de viață, martori ai copilăriei, ai profesiei, ai devenirii sale. O face cu talent narativ remarcabil, cu un dinamism factic trecut acum prin filtrul contemplării. Excesul de identificări de personaje din partea lectorului este o cale greșită de înțelegere a literaturii. După Confucius, ar veni cam așa: „Când înțeleptul arată spre stele, doar prostul se uită la deget”, iar prin avatarurile unui profesor de gimnaziu, Gheoghe Chiciroagă face literatură.”

În această atmosferă de înaltă emulație intelectuală, nu e de mirare că și-au exprimat dorința să se implice în dezbatere numeroși participanți, fiindcă, demn de consemnat, ca de fiecare dată, interesul generat de această activitate a mobilizat numeroși amatori iubitori de artă

și literatură. Au exprimat puncte de vedere temeinic argumentate despre conținutul și expresivitatea operelor celor doi autori criticii literare bine cunoscut publicului cititor, Adi George Secară, omagiat de asistență, precum și conf. dr. Cătălin Enică, de la Universitatea Dunărea de Jos. Observațiile bine argumentate au jalonat și au orientat atenția și a celorlalți participanți la dezbatere.

Poeta și prozatoarea Vera Crăciun, ea însăși autoare de poezii pentru copii, a subliniat contribuția Angelei Burtea la îmbogățirea literaturii consacrate micilor cititori, evocând sensibilitatea și duioșia autoarei. Profesorul Vasile Leonte a abordat cu competența ce-i este proprie aspectele legate de particularitățile expresiei artistice a operelor. Au formulat de asemenea puncte de vedere interesante, temeinic argumentate Olga Ijdelea, Mariana Vlad, Amelia Humelnischi etc.

Au condimentat cu sarea și piperul epigramei desfășurarea manifestării reprezentată de clubul epigramiștilor „Verva”, Vasile Manole (Galați) și Ionel Jecu (Brăila) cu producții de foarte bună calitate, care au conferit o atmosferă destinsă (și distinsă) întregii manifestări.

Din nou putem constata cu satisfacția lucrului bine făcut că și acest episod al salonului literar al revistei *Armonii de toamnă* a fost un real succes.

* Cărțile lansate în cadrul Salonului au fost: *Angela Burtea, „Să fim aproape”, chiar dacă suntem departe, Editura RO-TIPO, Iași, 2021, și Gheoghe Chiciroagă, „Avatarurile unui profesor de gimnaziu”, Editura Axis Libri, Galați, 2022.*

Să nu ne pierdem nădejdea

**Profesor
Jenică CHIRIAC
Membru fondator
al Cenaclului Literar-Artistic
„Casa Speranței”**

(...) Cititorule, îngăduie, rogu-te și apleacă-te asupra unei file a neamului, care se leagă de acțiunea povestirii noastre...

Bunicii lui Ion au fost beneficiarii unei reforme inițiate de Domnitorul Unirii de la 1859. Să ne reamintim că Mihail Kogălniceanu, 1817-1891, pe când era Prim-Ministru al României Reunite, mai exact în 1864, a conceput și redactat „Legea rurală”, având două obiective principale: desființarea iobăgiei multisekulare și împrumotărirea țărănilor. La 12/24 august 1864, Domnitorul Alexandru Ioan Cuza, întâi promulgă printr-un decret această lege, urmând să intre în vigoare la 23 aprilie/5mai 1865. Prin această reformă se eliberau țărăni de sarcinile feudale și îi împrumotărirea cu loturile de pământ

pe care le foloseau, prin răscumpărare. Au fost astfel împrumotărite 463.554 de familii de țărani. În temeiul „Legii rurale” au fost împrumotărite și 48.342 familii de însurăței, cu trei hectare, fiecare.

Tindem să dăm dreptate poveștii lui Ion, căci datele istorice concordă, deci familia Vasea și Smaranda Bounegru, tineri însurăței, din anul 1862 au putut beneficia de facilitățile reformei și au primit, pe moșia satului Prisăcani, județul Iași, un lot de trei hectare de pământ arabil.

- Taică, interveni badea Dumitru din Lipnița, taică, dar știu că te-au încercat necazurile, nu glumă. Poate d-acuma, dacă schimbați locul, vă va părăsi ghinionul, veți găsi și voi liniștea. Așa să vă ajute Dumnezeu și Maica Precistă!

- Așa tragem și noi nădejde, răspunse Ion, după ce înălță trei cruci adânci.

- Totu-i să nu vă pierdeți nădejdea! Iacă, după celălalt război știu o femeie din sat de la noi care, după 1918 n-a mai

primit veste de la omul ei, de pe front, nici că-i viu, nici că-i căzut la inamic drept prizonier, nici că a murit, nici că-i dat dispărut. Nimica n-a primit! Vă întrebați cum de-i cu puțință una ca asta? Iote-așa, că e! L-o fi dat dispărut fără de urmă, dar poate s-o fi rătăcit comunicatul. Totul se poate petrece în timp de război. Și cum vă ziceam, femeia asta, o macedoneancă, nu și-a plâns bărbatul, nu i-a făcut parastase, nu s-a măritat cu altul. Nu și nu! Care cum o întreba, ea-i răspundea că Vanghele al ei trăiește și c-o să vie acasă. Și ce să vedeți, măi, feții mei?! Ce să vedeți, după cinșpe ani de la sfârșitul războiului, cine îi bate în poartă? Bărbatul, bun sănătos!

- Păi, ce-a făcut Vanghele ăsta atâta amar de vreme? Unde o fi stat?

- Bună întrebare! Omul ăsta, soldatul, a povestit unele știute de el, altele aflate de la alții. A luptat la Mărășești. Și în toiul luptei, un obuz nemțesc a căzut aproape de dânsul. Nu l-a rănit, dar pământul spulbe-

rat l-a acoperit aproape cu totul. S-a trezit bietul om îngropat de viu. Când s-a trezit din sperietură, s-a dezgropat, dar își pierduse mințile. Nu mai știa cum îl cheamă, de unde este, ce caută acolo pe câmpul de luptă. Nimica nu mai știa. Și a pornit-o așa, printre obuzele care pocneau, printre gloanțe ce șuierau din toate părțile. El mergea neabătut, drept ca un moroi, moartea secera în dreapta și în stânga, dar el parcă era fermecat, mergea țeapăn, fără teamă. Și-a ținut-o așa, a ieșit din focul iadului și a luat-o spre munți. După aproape douăzeci de kilometri l-a doborât oboseala și a căzut

în somn adânc, pe undeva pe lângă Răcoasa.

Acolo l-au găsit niște călugări de la un schit. L-au dus cu ei, l-au îngrijit, da mintea nu i-a venit. După aproape cînșpe ani, într-o iarnă, niște oameni din Panciu au pus la cale o goană și vânătoare de iepuri, acolo, lângă Răcoasa. Vanghele culegea crengi uscate într-o pădurice și, deodată s-a spăriet de pușcăturile vânătorilor. A tresărit ca trezit dintr-un somn adânc, a alergat la schit cu sarcina de crengi de parcă era alt om. A început a-și aduce aminte de război, de groapa aceea în care parcă fusese îngropat de viu, de satul lui, de Lipnița,

de soția lui, Vanghelina. Toate și le-a amintit. S-a spovedit starețului, care l-a binecuvântat de minunea ce suferise.

- Frumoasă poveste, bade Dumitre!

- Frumoasă, da adevărată, măi, băiete! D-aia vă ziceam, că nădejdea nu trebuie să moară niciodată. Dacă Dumnezeu ne închide o ușă, apoi ne deschide o fereastră, așa să știți!

*(fragment din romanul
„Ion și Gherghina”,
apărut la Editura InfoEST
Siliștea, 2022)*

Coana Istorie și Imperiile

Jurnalist
Ionuț CRIVĂȚ

Istoria este de genul feminin, indiscutabil. Deci, are ne-numărate capricii care o caracterizează. Unul dintre acestea e acela că nu-i plac imperiile și civilizațiile care stăpânesc mai mult timp decât trebuie. Ceva se petrece acum, vine un tăvălug pe care nici bătrâna istorie nu-l mai poate opri și/sau înțelege.

Pe noi, istoria nu ne-a așezat cum a dorit ea, ci cum au poftit marile puteri. N-am fost și nici nu ne-am dorit să fim un imperiu sau vreo putere internațională în cei 2.000 de ani de la cucerirea Daciei, n-am cerut nimic nimănui și n-am prigonit niciodată pe nimeni. Am rămas aici, în calea tuturor răutăților și, poate, rău am făcut, că n-am bătut și noi cu opinca în pământ, trasând cu călcâiul hotarele pământurilor care ne aparțin. Astfel, nu mai eram acum, vorba istoricului Nicolae Iorga, singura țară din lume-România-înconjurată de români. Nu, noi am stat ca Miorița la căpătâiul ciobănașului resemnat că altă soartă nu i-a fost hărăzită, după ce-l pâliră baciul cel vrâncean și cel ungurean în moalele capului. Așa am pier-

dut noi toate starturile și toate trenurile personale și accelerate. Nici măcar un marfar nu mai oprește în gara România. Dar, vrem, nu vrem suntem și noi afectați de toate transformările recente. Mari imperii și civilizații s-au ridicat, au biruit și cucerit, apoi s-au năruit sub povara propriilor ziduri pe care nu au știut să le întărească, metaforic vorbind. Pentru că, tot ea Coana Istorie ne arată, că orice prăbușire a venit din interior.

Eram mic și învățam la istorie că marele Imperiu Roman a căzut din cauza barbarilor care ajunseseră la porțile Romei și creștinismului care luase avânt. Este posibil, dar într-o mică măsură. Se omite, poate chiar voit, adevăratul motiv al prăbușirii, motiv care stă, dacă facem apel iar la istorie, la baza dispariției marilor imperii și civilizații. Decadența la care ajunseseră societățile respective, în care corupția, imoralitatea și înjosirea omului de către om deveniseră parte din firesc. Tot așa vor cădea și imperiile actuale, nu cucerite din afară, ci stricate din interior. Este o ciclicitate neîntreruptă în tot ceea ce se întâmplă. Până și povestea cu încălzirea globală cauzată de poluare. Nimic mai adevărat că în marile centre urbane această undă termică excesivă

este accentuată de poluare. Dar, pământul se încălzește nu pentru că Greta Thunberg spune asta, ci pentru că i-a venit vremea să se încălzească. Să ne oprim măcar câteva momente din coșmarul acesta care se numește realitate și să ne îndreptăm privirea către cer. Faceți-vă crucea mare, nu vă zgârciți, pentru că "clopotele bisericii nu bat numai pentru babele cucernice" - scria părintele Steinhart în *Jurnalul Fericirii*. La Sfântul Mormânt s-a aprins lumină și Hristos a Înviat, cu moartea pre moarte călcând. S-o cinstim precum se cuvine și, de fiecare dată când greșim față de aproapele nostru, când ne cuprinde ura și invidia prostească, când bârfim fără temei sau suntem ignoranți la problemele celor de lângă noi, să nu uităm că în spatele lor stă Iisus Hristos Cel Căruia, an de an, lună de lună, zile și clipe, - picături din timpul nostru trecător -, îi jucăm cămașa la zaruri și îl răstignim!

Aruncându-și cuvinte grele, prelați și intelectuali deopotrivă, au ținut să întunece Săptămâna Luminată că așa ne stă nouă bine să facem, cinstindu-l pe Hristos. Peste câteva zile vine Înălțarea Domnului, deja s-a uitat scandalul calendarelor gregorian și Iulian. Pregătim ceva pentru Paștele din 2024?

De 20 de ani InfoCons ne apără drepturile!

Mesajul domnului Ec. Giorgică BĂDĂRĂU, președintele Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România și al Asociației C.A.R.P. „OMENIA” București cu ocazia aniversării a 20 de ani de la înființarea Asociației pentru Protecția Consumatorilor InfoCons și cu prilejul Zilei Mondiale a Proprietății Intelectuale.

Ne simțim onorați că suntem parteneri și prieteni ai Asociației pentru Protecția Consumatorilor InfoCons, cea mai prestigioasă organizație din România, dedicată consumatorilor și drepturilor acestora și care anul acesta, pe 18 aprilie, a împlinit 20 de ani de existență. Sunt două decenii în care a desfășurat și desfășoară o activitate neîntreruptă, bucurându-se de recunoaștere națională și internațională în domeniul protecției consumatorului.

De peste 15 ani o strânsă și fructuoasă colaborare leagă InfoCons de Federația Națională „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România, implicit Asociația C.A.R.P. „OMENIA” București,

entități de economie socială dedicate întru totul protecției și promovării drepturilor pe de o parte ale consumatorului, pe de altă parte ale persoanelor vârstnice și ele, evident persoane consumatoare de servicii socio-economico-medicale.

La mulți ani, dragi parteneri și felicitări domnului președinte Sorin MIERLEA pentru dăruirea și încrederea pe care ne-a arătat-o de-a lungul anilor, pentru faptul că a clădit, consolidat și menținut colaborarea între organizații neguvernamentale dedicate cetățenilor.

Cu toții suntem consumatori, indiferent de vârstă, iar drepturile noastre în relația cu autoritățile locale și centrale, agenți economici, pres-

tatorii de servicii etc., trebuie respectate. Dar mai întâi trebuie să conștientizăm că avem aceste drepturi, că trebuie să fim informați, iar dacă un serviciu accesat ne nemulțumește, ori este în neregulă sau raportul calitate preț este necorespunzător, trebuie să știm cui și unde să ne adresăm. Și, pentru toate acestea trebuie să vă mulțumim dumneavoastră, Asociației InfoCons, pentru că în decursul celor 20 de ani de existență ați educat și îndrumat consumatorul român, ați făcut ca sintagma „protecția consumatorului”, dintr-o necunoscută să devină o obișnuință.

Suntem convinși că și pe viitor colaborarea dintre noi va fi la fel de prolifică pe sectorul bunurilor și serviciilor destinate persoanelor vârstnice și nu numai, pentru conștientizarea consumatorilor și, așa precum aveți îndemnul consacrat, pentru *O 9 atitudine a cetățeanului român!*

De asemenea, în data de 26 aprilie este marcată, anual, Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale, cu scopul de a sublinia importanța inovației și creativității pentru binele comun. Cu toți ne dorim o viață mai bună și un viitor mai sigur, dar pentru aceasta trebuie să protejăm proprietatea intelectuală și s-o promovăm pentru că însuși rodul ei reprezintă viitorul nostru al copiilor și nepoților noștri.

CARTA ALBĂ a Drepturilor Persoanelor Vârstnice din România

Economist
Alina PERJOIU

Nu mai este o noutate pentru nimeni că îmbătrânirea populației este tot mai accentuată. Dacă în prezent, potrivit Strategiei Naționale privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030, 19,2 % din populație are vârsta de 65 de ani sau mai mult, până în 2050, ponderea populației adulte vârstnice va ajunge la 27,7%. Din păcate această stare de fapt nu vine la pachet și cu respectarea drepturilor acestor persoane. Astfel, ne alăturăm și noi, Federația Națională "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România demersului de a susține și a strânge semnături pentru Carta Albă a Drepturilor Persoanelor Vârstnice din România. Acest document reprezintă un manifest menit să pună pe agenda publică din România subiectul îmbătrânirii active, al dreptului persoanelor

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

**Vrem un trai
decent
pentru vârstnicii
noștri!
Semnează și tu
pentru a le
schimba viața
în bine!**

Scaveaza și semneaza

Semnează petiția

WWW.SENIORINET.RO/SEMNEAZA-PENTRU-CARTA-ALBA/

SenioriNET
Federația SenioriNET – ONG-uri mai puternice în sprijinul vârstnicilor din România!
Proiect derulat de:

Confederația
Caritas
România

Asociația
4Change
din pasiune pentru societatea civilă

FSC
Fundația de
Sprijin Comunitar

Caritas Mitropolitan
Greco-Catolic
BLAJ

Dreptul la o bătrânețe demnă, autonomă, activă și utilă.

Semnează petiția

SenioriNET

Federația SenioriNET – ONG-uri mai puternice în sprijinul vârstnicilor din România!

vârstnice de a fi îngrijite în condiții de bună stare, la domiciliul acestora sau oriunde aleg ele, și de a continua să aibă o viață activă alături de familie și prieteni. Pentru a susține acest demers și importanța lui, în fața autorităților, este nevoie să obținem 10.000 semnături.

Pe lângă tema îngrijirii persoanelor vârstnice, România se confruntă cu problema abordării sistemice a îmbătrânirii, a perspectivei din care este analizată îmbătrânirea, respectiv îmbătrânirea activă. Îmbătrânirea activă are în vedere încurajarea persoanelor vârstnice să ducă o viață cât mai sănătoasă, productivă, participativă și independentă. Prin intermediul Cartei Albe a Drepturilor Persoanelor Vârstnice din Ro-

mânia se urmărește respectarea unor drepturi primordiale, precum dreptul la o bătrânețe demnă, autonomă, activă și utilă, la protecție și la o viață în siguranță, la asistență socială, îngrijire de calitate și servicii, la sănătate, servicii medicale, tratamente și îngrijiri medicale adaptate nevoilor fiecărui vârstnic. Seniorii au nevoie, dar și dreptul la informare și comunicare directă, cu acces facil la mijloacele digitale de comunicare. *“Dorim ca, împreună cu autoritățile centrale și locale, să asigurăm o bătrânețe decentă vârstnicilor din România și să contribuim la creșterea accesului acestora la servicii sociale, medicale și alte resurse ale comunității”* a declarat doamna Aurelia Pasă-

re, vicepreședinte SenioriNET.

Acest document atât de necesar, Carta Albă, cuprinde și o serie de recomandări pentru îmbunătățirea politicilor de protecție a persoanelor vârstnice, extrase din practica zilnică a reprezentanților SenioriNET care sunt furnizori de servicii pentru persoanele vârstnice și care au peste 10 ani de experiență în domeniul problematicii vârstei a treia.

Carta Albă a Drepturilor Persoanelor Vârstnice a fost lansată în consultări la Palatul Victoria încă din luna septembrie a anul trecut, în perspectiva Zilei Internaționale a Persoanelor

Vârstnice. Vă așteptăm, așadar, să vă alăturați proiectului, printr-un simplu vot, ca până în septembrie 2023 să strângem 10.000 de semnături pentru a susține acest demers în fața autorităților.

Inițiativa face parte din proiectul *“Federația SenioriNET - ONG-uri mai puternice în sprijinul vârstnicilor din România!”* derulat de către Confederația Caritas România în parteneriat cu Asociația Four Change, Fundația de Sprijin Comunitar și Asociația Caritas Mitropolitan Greco-Catolic Blaj. Mai multe informații despre Carta Albă a Drepturilor Persoanelor Vârstnice din România, le găsiți aici: <https://seniorinet.ro/carta-alba/>

Domnul președinte **IORGU HAIDĂU** a predat ștafeta!

În data de 25 aprilie 2023, într-un cadru festiv a avut loc Adunarea membrilor Asociației C.A.R.P. Bistrița, găzduită de somptuosul Cerc Militar Bistrița. La adunare au participat membrii Asociației precum și invitați din partea Prefecturii, Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, Casa de Pensii Județeană Bistrița-Năsăud. Aici s-au prezentat și aprobat documente referitoare la activitatea Asociației în anul 2022, dar și programul pentru anul 2023. De asemenea, în cadrul adunării în care s-a votat noul Consiliu Director al Asociației, domnul Iorgu Haidău a anunțat că nu va mai candida pentru funcția de președinte și a optat să rămână consilier în cadrul Asociației, în noua funcție fiind ales domnul Adrian Burzo.

Dorim pe această cale noului președinte ales, domnul Adrian Burzo, mult succes în activitatea sa și să continue tradiția bună a Asociației C.A.R.P. Bistrița. Totodată îi mulțumim și ne înclinăm în față domnului președinte Iorgu Haidău, urându-i pensie frumoasă și activă. Un superb trofeu pentru întreaga activitate desfășurată și pusă în slujba seniorilor, în cadrul Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România, i s-a oferit de către domnul Giorgică Bădărău, președinte al Federației, în semn de prețuire în cadrul recentului Congres Național desfășurat la București. (I.Crivăț)

Domnul președinte Iorgu Haidău alături de noul președinte al C.A.R.P. Bistrița, domnul Adrian Burzo

Povestea oșteanului înșelat

Economist
Istvan FEKETE

A fost odată ca niciodată un om, iar omul acesta era oștean în oastea împăratului slujindu-l pe stăpânul său cu vrednicie și credință mai mulți ani. Dar de acum se șubrezișe și nu mai putea să poarte sabia din pricina numeroaselor răni pe care le căpătase în decursul bătăliilor, și cum tocmai se încheiase ultima bătălie, împăratul găsi o cale să-l slobozească din armată și chemându-l la el îi zise:

- Acum te poți întoarce acasă, căci nu mai am nevoie de tine! Dar de dat, nu-ți pot da nici măcar o para, ca simbrie, căci e drept să capete de la mine numai aceia care mă slujesc! La auzul acestor cuvinte, bietul oștean rămase împietrit și îl tot bătea gândul ce-o să se facă el de-aci încolo și-n ce chip o să-și poată câștiga pâinea. Și cu inima plină de amărăciune, o porni la drum. Cum n-avea nici o țintă, rătăci toată ziua la întâmplare și către seară ajunsese într-o pădure, când întinericul coborî de-a binelea și noaptea cea neagră se înstăpâni în codru, numai ce zări în depărtare mijind o lumină. Se luă după acea lumină și într-un târziu ajunsese în pragul unei colibe unde locuia o bătrână.

- Fii bună, măicuță dragă,

și lasă-mă să rămân aici peste noapte, se rugă el, și de ai cumva ceva de-ale gurii, îndură-te și dă-mi și ceva de mâncat și de băut, căci altminteri simt că mă prăpădesc!

- I-auzi la el! răspunse baba. Dar cine s-ar milostivi să-i dea măcar o îmbucătură unui pribeag ca tine?!... Vezi însă că eu m-oi îndura și te-oi găzdui, doar dacă o să faci și tu pentru mine, ceea ce o să-ți cer.

- Și ce o să-mi ceri? întrebă mirat oșteanul.

- Mai nimica: să-mi sapi grădina, începând de mâine. Omul primi cu dragă inimă și a doua zi se puse pe muncă. Săpă el din răspuțeri, fără să se cruțe, dar nu-i fu cu putință să sfârșească lucrul până seara. Văzându-l că degeaba îi tot dă zor și se chinuiește, baba îi spuse:

- Bag de seamă că mai ai mult de lucru și nu cred că o să poți răzbi în seara asta... Uite ce e: te-oi găzdui la mine încă o noapte, dar numai de te-nvoiești ca mâine să-mi aduci din pădure un car cu lemne! Oșteanul primi, căci n-avea încotro, și deși trudise ca vai de el toată ziua, nu-i fu chip să aducă lemnele în bătătura babei mai devreme de a se lăsa amurgul. Și întâmpinându-l din prag, baba îi spuse din nou că-i va mai îngădui să rămână la ea încă o noapte.

- Dar pentru asta, îi zise ea, un lucru tare ușor îți cer să mai faci și mâine...

- În spatele casei e un puț vechi și secăt, și nu știu cum am făcut de-am scăpat un opaiț în el. Și toată treaba ar fi să-mi scoți de acolo opaițul acela, care arde cu o lumină albastră, ce nu se stinge niciodată.

A doua zi, baba se grăbi să-l ducă la puț și-l ajută să coboare înăuntru. Oșteanul căută el ce căută, dar până la urmă găsi opaițul și îi făcu semn babei să-l tragă afară. Se opinti gheboșata din toate puterile și îl trase în sus, iar când mai avea puțin să ajungă oșteanul pe marginea puțului, se repezi și întinse mâna să-i smulgă acestuia opaițul. Dar oșteanul nu era prost și îi dibăcise din vreme gândul cel rău și strigă cu obidă la ea:

- N-o să-l las din mână, n-avea grijă, până ce n-o să mă simt cu amândouă picioarele pe pământ!

Auzindu-l cum o înfruntă, baba cea haină se mânie cumplit și dând drumul la furie, își văzu de treburile sale. Sărmanul oștean se duse de-a berbeleacul până-n fundul fântânii și se trezi pe pământul jilav și rece, fără să fi pățit ceva. Și uitându-se în jur, băgă de seamă că opaițul continuă să-și zbată flacăra albastră. Dar la ce avea să-i mai folosească

acum lumina, când ajunse-se la încredințarea că nu-i mai era dat să trăiască multe zile... Rămase câteva clipe pe gânduri, cu inima întristată, și, fără să vrea, băgă mâna în buzunar unde dădu peste luleaua umplută pe jumătate cu mahorcă. "Asta-mi va fi mângâierea cea din urmă!" își zise el abătut. Își scoase luleaua din buzunar, o aprinse la flacăra albastră și începu să pufăie, iar în clipa aceea apărură de nicăieri, înaintea lui un omuleț negricios și urât, care-l întrebă smerit:

- Ce-mi poruncești, stăpâne?

- Ce-aș putea eu să-ți poruncesc? întrebă la rândul oșteanul, cuprins de uimire.

- Am datoria să mă supun la toate poruncile pe care mi le dai și să le duc întocmai la îndeplinire, rosti iarăși omulețul.

- Chiar așa?!... atunci ajută-mă să ies de aici, îi spuse oșteanul.

Omulețul cel negricios îl luă de mână și-l duse prin niște galerii. Cât timp merșeră pe acele drumuri de sub pământ, omulețul îi arătă multe comori pe care le strânsese acolo baba, iar oșteanul luă

cu sine cât putu să ducă. Când ajunseră în sfârșit la lumina zilei, oșteanul îi porunci omulețului:

- Acum du-te și leag-o fedeleș pe cotoaroața aia bătrână, apoi du-o degrabă la judecată! Nu trecu mult timp și jumătatea de om se întoarse zicând:

- Stăpâne, ți-am îndeplinit întru totul porunca. Baba și-a căpătat pedeapsa și acum zace închisă sub lacăt, în fundul unei hrube. Acum ce-mi mai poruncești?

- Nu-ți mai poruncesc nimic deocamdată îi răspunse oșteanul. Acum te poți întoarce la tine acasă, dar nu uita să mi te înfățișezi de-ndată ce voi avea nevoie de tine!

- Atunci când vei vrea să vin, trebuie doar să-ți aprinzi luleaua cu flacăra albastră a opaițului și pe loc o să mă înfățișez în fața domniei tale...

Și zicând acestea, omulețul dispărură, în timp ce oșteanul se îndreptă spre orașul de unde plecase nu din voia lui. Își cumpără straietele cele mai de preț pe care le găsi, trase la cel mai bun han și-i ceru hangiuului să-i pregătească odaia cea mai arătoasă pe care o avea, apoi îl chemă pe omuleț și-i zise:

- L-am slujit pe împărat cu credință, iar pentru că m-am șubrezit și nu s-a mai putut folosi de mine, în loc să mă răsplătească, el m-a alungat fără milă și m-a lăsat pe drumuri, să mor de foame. Așa că acum ard să mă răz bun.

- Și ce-mi poruncești să fac? întrebă omulețul.

- La miezul nopții, când nu te va vedea nimeni vreau să mergi la curtea împăratului să o răpești pe fiica lui și să mi-o aduci aici, căci vreau să-mi fie slugă!

- Pentru mine asta-i treabă foarte ușoară, îl asigură omulețul, dar mă tem pentru tine, stăpâne, că-ți pui viața-n primejdie, și de-o fi să se afle, o să plătești cu capul!

Dar cum porunca e poruncă omulețul o îndeplini de îndată și o aduse pe fiica împăratului. De cum o văzu intrând în odaie, oșteanul îi spuse să ia mătura și să curețe toată odaia. Când fata sfârși de măturat, o chemă să vină mai aproape de el și întinzându-și picioarele, îi porunci:

- Scoate-mi cizmele și lustruiește-le!

Domnița trebui să-i tragă cizmele din picioare și să le dea lustru, până i se oglinzi chipul în ele de atâta freat. Și a îndeplinit biata copilă toate poruncile oșteanului fără să rostească un cuvânt de împotrivire, ca și cum i-ar fi fost gura ferecată cu un lacăt, iar ochii îi avea pe jumătate închiși, de parcă era vrăjită. La cel dintâi cântat al cocoșilor, omulețul o duse înapoi la palatul domnesc și-o culcă în patul ei. Când se trezi din somn, domnița se înfățișă de îndată înaintea împăratului și-i povesti tot ce a pățit crezând că a fost un vis ciudat.

- Ei, draga tatii, visul ăsta s-ar putea să nu fi fost doar un vis, ci lucru cât se poate de

adevărat, răspuse împăratul, rămânând pe gânduri. Uite, tu să-mi urmezi povața asta, că ți-o prinde bine: umple-ți buzunarul cu mazăre și fă o găurică în el, pe unde să se scurgă boabele. Dacă arătarea va veni și la noapte să te fure din așternut, mazărea o să curgă afară din buzunar și se va împrăștia pe tot drumul care-o să-l faceți. Dar omulețul, care avea puterea de a se face nevăzut, se afla în clipa aceea lângă împărat și auzi tot.

În noaptea următoare, când o purtă iar pe ulițe pe fiica împăratului, care dormea dusă, câteva boabe de mazăre scăpară într-adevăr din buzunarul fetei, dar ele nu-i fură de nici un folos, căci vicleanul omuleț avusese grijă să împrăștie mazărea, pe toate ulițele. Domnița fu nevoită să trudească și de astă dată ca o slugă, până la cel dintâi cântat al cocoșilor, iar slujitorii împăratului trimiși pe urma mazării, nu aflară unde fusese dusă fata.

- Trebuie să născocim altceva, grăi împăratul către domniță. Mi-a și venit în gând ce: atunci când o fi să te culci, să nu te descălți și mai înainte de-a porni stârpitura aia cu tine către palatul domnesc, caută de ascunde un condur sub patul aceluia oștean. Și apoi, lasă pe mine, că pun eu mâna pe el, numai să-i dibui ascunzătoarea!

Omulețul cel negricios auzi și de data asta ce pusese la cale împăratul iar seara, când oșteanul îi porunci să-i aducă din nou pe domniță, el îi dădu sfatul să se lase păgubaș, spunându-i că împotriva acestei noi viclenii nu-i stă în putință să facă nimic și că va fi vai și amar de dânsul de vor găsi condurul sub patul lui!

- Fă ce-ți poruncesc și nu-mi mai duce tu grija! îi răspuse supărat oșteanul.

Fiica împăratului trebui și-n cea de-a treia noapte să robotească din greu, ca o slujnică. Dar mai înainte de-a pleca, făcu ce făcu și ascunse un condur tocmai sub pat. A doua zi în zori, împăratul își trimise slujitorii să caute condurul domniței prin tot orașul. Și luând ei la rând casă cu casă, îl găsiră în cele din urmă în odaia oșteanului. Pe oștean nu-l aflară însă acasă, căci își luase tălpășița din oraș, în urma stăruințelor omulețului. Dar slujitorii îl ajunseră din urmă, puseră degrabă mâna pe el, îl duseră la palat și îl aruncară în temniță. În fuga lui din calea urmăritorilor, bietul om uitase să ia cu sine comoara babei, astfel că din toată bogăția nu mai avea în buzunar decât un singur ducat de aur. Într-o zi, pe când stătea ferecat în lanțuri lângă ferestruica celulei sale, zări trecând pe uliță pe unul dintre vechii lui tovarăși de oaste. Bătu în gratiile ferestruicii ca să-i atragă atenția, și-i făcu semn să se apropie și când acesta fu aproape îi zise:

- Rogu-te, fii atât de bun și adu-mi de la hanul unde am stat în gazdă niște lucruri pe care le-am uitat într-o bocceluță și pentru osteneală, te-o răsplăti c-un ducat de aur. Omul alergă într-un suflet la han și-i aduse bocceluța. De îndată ce rămase singur, oșteanul își aprinse luleaua și omulețul negricios se ivi imediat în fața lui.

- N-avea nici o teamă! îi zise el oșteanului când îl văzu înlănțuit. Lasă-i să te ducă unde-or voi ei și nu-ți face griji degeaba, dar nu uita să iei cu tine opaițul cu flacăra albastră.

A doua zi, oșteanul fu dus în fața judecătorilor și cu toate că nu săvârșise nici o mare nelegiuire, îl osândiră la moarte. În clipa când fu scos din sala de judecată, oșteanul îi ceru împăratului să-i îndeplinească cea din urmă dorință.

- Ce anume vrei? îl întrebă împăratul.

- Să-mi fie îngăduit să mai fumez o dată din lulea.

- Din partea mea poți să fumezi și trei, răspuse împăratul, dar nu cumva să-ți treacă prin minte că o să-ți cruț viața!

Oșteanul scoase luleaua, o aprinse la flacăra albastră și de cum se înălțară în văzduh câteva rotocoale de fum, se și ivi înaintea lui omulețul cel negricios, înarmat cu o măciucă scurtă, dar zdravănă.

- Ce poruncești, stăpâne? întrebă el repede.

- Să-i culci la pământ pe judecătorii ăștia nedrești, pe toți călăii și nici pe netrebnicul ăsta de împărat să nu-l cruți, că nu-i demn de nici o iertare, pentru felul neomenos cum s-a purtat cu mine.

Omulețul se năpusti asupra celor ce se aflau în juru-i și, abătând măciuca în stânga și în dreapta lui, rotind-o ca pe o morișcă, îi ciomăgi cumplit și îi culcă pe toți la pământ, de nu mai cutezară să facă nicio mișcare.

Cuprins de spaimă, împăratul începu să cerșească îndurare și, ca să scape cu viață, se grăbi să-i dea oșteanului toată împărăția și pe deasupra, i-o mai dădu și pe fiică-sa de nevastă.

Oșteanul își ceru iertare de la fata împăratului pentru umilințele la care a supus-o, și se căsători cu ea, și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți...

Cheia de la poarta viitorului este la bunici!

Lucia Bădița SECOȘANU
Cercul Literar al Asociației
C.A.R.P. "OMENIA" București

Se spune că atunci când Cutia Pandorei s-a deschis, ultima rămasă a fost speranța. De ea avem și noi nevoie în aceste momente și transformări prin care trece societatea omenească. Ce ne rămâne de făcut? Să trăim frumos, să ne oferim mici bucurii, să ne iubim și să ne sprijinim unul pe altul, pentru că oricum pe „mai marii lumii” nu-i chinuie grija noastră... Și iată că există oameni minunați și curajoși care își fac loc printre necazuri și sărăcie pentru o viață senină.

Astfel, seniorii sectorului 5, membri ai Asociației C.A.R.P. "OMENIA" București sunt un exemplu de a cuceri bucuria! Și, în colaborare cu GEAC, care are ca scop o trăire frumoasă și o minunată colaborare între generații, au invitat un grup (de

domni și doamne) activ și curajos, pentru a-și valorifica un talent prea mult ascuns, acela de a se exprima făcând teatru, prin Culture on Prescription, un proiect „Erasmus” care își propune să prevină și să combată izolarea socială și singurătatea prin artă și cultură. Și, primele rezultate deja se văd.

Tot în sensul luptei cu nevoile, seniorii s-au angajat în activități vii, în sensul că ies „în drum” să anunțe ediliile despre problemele din sectorul lor. Îi sprijină Asociația C.A.R.P. "OMENIA", împreună cu Sud Activ-Civic, asociații care aduc speranță reală în viața vârstnicilor. Se alătură și Asociația Pro Democrația, și împreună se întâlnesc în sesiuni de lucru la sediul Centrului de Zi din cadrul Asociației C.A.R.P. "OMENIA", pentru a discuta și pentru a găsi soluții cu privire la problemele pe care le întâmpină locuitorii sectorului 5! Cum spuneam, seniorii refuză să accepte că lumea este „pe sfârșite”.

Seniorii noștri minunați pun la coșul de gunoi toate știrile alarmante, menite să ne facă să acceptăm neputința și, ei trăiesc din plin, frumos cu dragoste de viață și viitor! Sunt săraci, dar sunt învățați cu lipsurile! Sunt bolnavi, dar acceptă tributul anilor și rămân pe baricade până în ultima clipă! Cinstire și respect pentru curajoșii noștri seniori de la care chiar avem ce învăța! Mulțumim dragi bunici pentru exemplul vostru.

Dumnezeu să vă țină profesori la catedra vieții, pentru neamurile ce vor veni! Surprinzător, dar viitorul lumii nu stă în cărca copiilor, ci a bunicii lor. Ei pot învăța generațiile viitoare ce și cum a fost, ei au calitatea de a alege grâul de neghină, ei au istoria și adevărul în inimă...Să profităm cât mai avem această comoară. Să protejăm diamantele trecutului, care vor certifica viitorul. Doar bunicii au parola! Cheia pentru a deschide poarta viitorului este la bunici.

Încă o vară

Bine-ai venit la noi, iar vară
 Să ne-ncânți, simfonie de culori
 Ploi de stele ne botează iară
 În catedrala nopții, până-n zori.
 Ne-mbăiem în râuri de soare
 Și-n roua căzută-n grădini,
 În cerul albastru și mare
 Privit prin ochi de fântâni.
 Și chiar de-s puține zile rămase
 Pentru noi ce-am gustat multe veri,
 Trăirea acestor clipe frumoase
 Ne vindecă de boli și dureri.
 Bine-ai venit vară târzie,
 Peste suflet imens curcubeu,
 Bucură-te încă, inimă zglobie,
 Cât va fi vrerea lui Dumnezeu.

de Marian EFTINOIU

Dorința

În goană nebună
 Trec ani peste noi
 Ștergând pasiuni și regrete.
 În toamna vieții
 Bătuți de nevoi
 Speranța e încă șuvoi,
 Dorind ca cei strâmbi,
 Să se-ndrepte.
 Nu cerem vre-o milă
 Și nici de pomană
 Noi cei ce zidit-am citadele.
 Când visul se-oprește pe trepte
 De prea multă durere
 Și nu mai ajunge la stele
 Dorim cei strâmbi să se-ndrepte.
 În tăcere ne stingem încet,
 Bucuria ne este mai rară,
 Purtăm în ochi scânteii de rouă,

Dar încă nu-i totul pierdut
 Cât încă mai avem o țară.
 Noi, cei cu argintul în plete
 Dorim ca cei strâmbi
 Să se-ndrepte.
 Icoane vii, pășind cu greu,
 Amăgiți cu vorbe deșarte,
 Noi știm ce valoare are un leu
 În drumul abrupt către moarte.
 Cât încă nu e prea târziu
 Și mai există dreptate,
 Dorim ca cei strâmbi
SĂ SE DEA LA O PARTE!

de M. EFTINOIU

Și totuși...

Îmi îngheț spaiame și le las în iarnă
 Și sufletul mi-l spăl în primăvară
 Azi nu mai vreau să-aud de nici o spaimă!
 Nu vreau să mă mai tem în astă seară...
 Că-n fiecare zi e un apus
 Dar după noapte vine-o dimineață
 Cu soare cald și luminos, adus
 Ca legământ pentru o nouă viață!
 Și-un vânticel zbanghiu poartă cu sine
 Parfumul florilor ca-ntotdeauna
 Și e senin, e liniște, e bine
 Și-i fericită inima-mi.
 Nebuna,
 Ea vrea să uite că și mâine e o zi
 Cu alte vești grozave să ne-ngroape!
 Și iarăși mă voi teme, voi gândi
 Cum că sfârșitul lumii e aproape!...
 Dar, astă seară vreau doar bucurie
 Să-mi sature o foame de normal
 Și poate ziua rea, ce vrea să vie.
 Se va sfârși la țarm.
 Precum un val...!

de L. SECOȘANU

Să râdem, căci până la urmă cu asta ne alegem

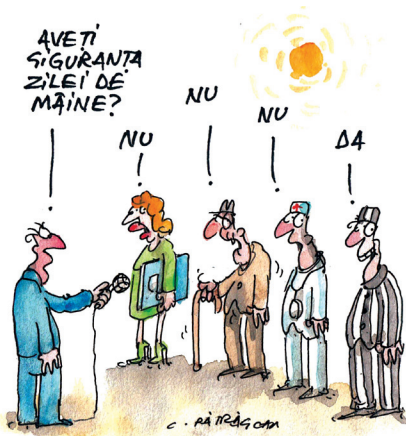
(Voltaire)

LA 30 DE ZILE PETRECUTE
ÎN PENITENȚAR
PRIMESC 6 ZILE LIBERE!

Caricaturist
Costel PĂTRĂȘCAN

Dragi cititori, prin amabilitatea și cu acordul prietenilor și colegilor noștri de la revista „Casa Speranței”, publicație editată de Asociația C.A.R.P. „Ana Aslan” Brăila, reproducem în revista „OMENIA” câteva din creațiile celui mai mare cari-

caturist al României, domnul Costel Pătrășcan. Domniei sale îi mulțumim pe această cale că ne-a descrețit frunțile în perioada dificilă pe care o traversăm, și domnului Vergil Matei, de la „Casa Speranței”, că ni le-a pus la dispoziție.

Să mai și râdem...

◆ ◆ ◆ ◆
Bulă la ora de Sociologie:

- Numim hoț pe cel care ia proprietatea altuia – explică profesorul.
- Bulă, tu nu ești atent!
- Ba da, domnule profesor.
- Atunci spune-mi, ce aș fi eu dacă ți-aș scoate din buzunar 1.000 de lei?
- Vrăjitor, domnule profesor.

◆ ◆ ◆ ◆
Un pitic intră într-o librărie și întreabă:

- Aveți vreo carte despre ironie?
- Bibliotecarul:** Avem, e pe raftul de sus!

◆ ◆ ◆ ◆
Un oltean, într-un taxi, coboară o pantă, cu mare viteză. Șoferul:

- Suntem pierduți!
- De ce?
- Nu mai funcționează frânele și nu am cum să opresc.
- Oprește măcar aparatul de taxat!

◆ ◆ ◆ ◆
Un cuplu de pensionari:

- Măi femeie, mergi la bucătărie și adu niște înghețată? Da' notează, să nu uiți!
- Lasă că țin minte! După jumătate de oră se întoarce cu o tavă de mici!
- Ti-am zis să notezi! Uite, ai uitat muștarul!

◆ ◆ ◆ ◆
Poliția oprește în trafic o „puștoaică” de 80 și ceva de ani:

- De ce vă grăbiți așa?
- Ca să nu uit unde merg!

◆ ◆ ◆ ◆
Șeful:

- Ieri ai mințit că ești bolnav și nu poți veni la serviciu, iar tu te-ai dus să joci fotbal!

Angajatul:

- N-am jucat fotbal, vă jur! Dacă vreți, v-arăt peștele pe care l-am prins!

◆ ◆ ◆ ◆
Angajații unei companii multinaționale sunt întrebați ce vor face cu banii din prima de Crăciun.

Elvețianul:

- Din banii de primă îmi cumpăr o bancă!
- Și cu restul?
- Cu restul îmi renovez fațada casei.

Englezul:

- Din banii de primă îmi cumpăr o mașină sport.
- Și cu restul?
- Și cu restul mă duc într-o excursie în Africa.

Românul:

- Din banii de primă îmi iau un pulover.
- Și cu restul?
- Restul mi-i dă mama.

◆ ◆ ◆ ◆
Anul 2023. Doi prieteni discută despre o nuntă:

- Am fost la nuntă.
- Și, cât a mai mers darul?
- Nașul mare a achitat facturile la gaz pe 2 luni de iarnă, socrul mic le-a plătit 3 avize la curent, iar eu le-am dat întreținerea și apa pe luna trecută. Cel mai "jmecher" a fost ăla de-a furat mireasa... i-a cerut lui ginerică să-i facă plinul la Logan. L-a rupt, ce să mai, l-a rupt.

◆ ◆ ◆ ◆
- Domnule ministru, ce achiziții mai urmează să faceți după ce luați BMW-uri pentru poliție?

- Vom cumpăra câteva sute de boscheți din Anglia.
- De ce?
- Păi nu prea merge să ascunzi frumusețe de BMW cu radar în boscheți din ăștia prăfuiți, românești.

◆ ◆ ◆ ◆
Întrebare:

- Cum se numește atunci când îți merge totul bine?

Răspuns: - Halucinații ...

◆ ◆ ◆ ◆
Ascultă la mine, soldat! Dacă n-ai bea atâta, ai ajunge sigur caporal, sau chiar sergent.
 - Ahhh... Nu-mi pasă. Când beau mă simt colonel.

"OMENIA", publicația nr. 1 a seniorilor din România

Revista "OMENIA", publicație trimestrială a Federației Naționale "OMENIA", aflată în cel de al XV-lea an de apariție, fără întreruperi, continuă prezentarea C.A.R.P.-urilor afiliate. Pentru o mai bună imagine a asociației vă invităm să ne trimiteți articole de prezentare, reportaje, materiale pe teme diverse, creații literare ale membrilor cercurilor de literatură pe care le aveți, însoțite, când este cazul, de imagini foto reprezentative.

Apreciam că este momentul potrivit ca asociația dumneavoastră să fie prezentă în paginile revistei Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P. -urilor din România, prin activitățile pe care le desfășurați și zona geografică pe care o reprezentați.

Președinte
Ec. Giorgică BĂDĂRĂU
tel. 0752.001.404

Redactor șef
Ionuț CRIVĂȚ
tel. 0736.368.692

Redactor
Ing. Vasilică FĂLCUȚĂ
tel. 0752.001.406

Redactor, corector,
Sociolog
Ionuț ARDELEANU

Grafician DTP
Irina ANDREI

Redactor
Istvan FEKETE

NORME DE COLABORARE

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei. Răspunderea juridică pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP. Informațiile referitoare la geografia și istoria zonelor în care se află sediile asociațiilor C.A.R.P. au fost preluate de pe enciclopedii online.

Revista poate fi citită și online pe
www.fn-omenia.ro

CONTACT COLEGIUL DE REDACȚIE

**București, Sector 5,
Str. Amurgului 53, cp 051983
E-mail: fn.omenia@yahoo.com
E-mail: secretariat@fn-omenia.ro
tel/fax: 021-456-3699**

COPYRIGHT:

Este autorizată orice reproducere,
cu condiția specificării sursei.

CONGRESUL NAȚIONAL 2023, București

E-mail: fn.omenia@yahoo.com
E-mail: secretariat@fn-omenia.ro
Website: www.fn-omenia.ro
Tel/fax: 021-423.17.49; 021-456.36.99
Mobil: 0752.001.404; 0752.001.437

ISSN - 2065 - 9989
Tipărit la S.C. DOROTEA PRODCOM S.R.L.
Tipografie tel: 0744.536.449
E-mail: dorotea_print@yahoo.com